

ITALIJANSKI TORPEDNI ČOLNI POTOPILI

AVSTRIJSKI PODMORSKI ČOLN. OBSTRELJEVANJE

ŽELEZNIŠKE PROGE MED NABREŽINO IN TRSTOM.

AVSTRIJSKI PODMORSKI ČOLN JE BIL POTOPLJEN V JADRANSKEM MORJU TEKOM SPO-PADA Z ITALIJANSKIMI RUŠILCI. — SPOPAD PRI PORTO CORSINI. — ITALIJANI BAJE PRODRAJO TER SO ZAVZELI 14 "MEST." — OBITI HOČEJO AVSTRIJSKE POZICIJE V TRENTU.

DEMONSTRACIJE SLOVENCEV V TRSTU.

Z DUNAJA SE POROČA, DA PRIREJAJO TRŽAŠKI SLOVENCJI PROTITALIJANSKE DEMON-STRACIJE IN DA JE ŽE NAPRAVILO PRECEJ MATERIJALNE ŠKODE. — GRADEŽ JE SLO- VESNO SPREJEL "OPROSTITELJE."

Rim, Italija, 28. maja. — Italijanske čete so nadalje napredova- le na koroški fronti ter zavzele tri gorske prelaze in 14 vasi. Pri spo- padu na morju, ki se je završil večeraj so italijanski torpedni rušilci potopili neki avstrijski podmorski čoln. V oficijelnem poročilu, ki je bilo izdano danes zvečer, se poroča o uspešnem napadu italijan- skih hidro-aeroplanov na železniško progo Nabrežina-Trst in o na- daljnjih uspehih na tirolski in furlanski fronti.

Glasi se, da se vrši silna artilerijska bitka med utrjenimi po- zicijami v Trentu in avstrijskimi. Odkar so stopili italijanski bersa- glieri na avstrijska tla, je zaznamovati neprestano vrsto uspehov. Avstrijci se je povsod potisnili nazaj.

Italijanska zmaga v bližini Lago di Garda.

Uspešne operacije se je tudi izvršilo iztočno od Lago di Garda. Po močnem odporu se je potisnilo Avstrijce s pozicij, katere so bili močno utrjeni. Sovražnik je imel velike izgube ter se je umaknil v notranjost dežele. Italijani so šli naprej ter so sedaj v njih posesti višine pri Monte Baldo, ki obkrožujejo dolino Adige ter železnico iz Verone v Trident.

Z Monte Baldo je videti v severni smeri mesto Trident, utrjeno avstrijsko postojanko, 25 milj od meje v južni Tirolski. Trident je sedaj Meka, proti kateri so obrnjeni pogledi italijanskih vojakov.

Uspehi italijanske armade so skoro popolnoma onemogočili ofen- zivno gibanje sovražnika.

Napredovanje ob Soči.

Italijani so zavzeli Tonale v bližini Tržica, katero mesto se je obstreljevalo. Sedaj napredujejo v dolini reke Soče. Vsi boji se vrše na avstrijskem ozemlju.

Novi 75 milimetrski italijanski topovi, ki predstavljajo izbolj- šan francoski model, so se izkazali kot jako uspešni. Na neki točki na koroški fronti so baje uničili neko avstrijsko baterijo, pri kateri so se nahajale bavarske čete.

Oficijelno poročilo italijanskega vojnega ministrstva se glasi: — Na tirolsko-trentski fronti se vrši artilerijska bitka med našimi in avstrijskimi četami pri Tonale. — Naše planinske čete so bile nadalje uspešne na kranjski fron- ti ter so ujele mnogo Avstrijcev. — Na furlanski fronti smo zasedli Gradež, kjer nas je prebi- valstvo navdušeno pozdravilo.

Obstreljevalo se je železniško progo Trst—Nabrežina ter na- pravilo obšutno škodo. Zveza je najbrž pretrgana. Kljub ostremu preletanju sovražnika so naši hidro-aeroplani nepoškodovani ušli. — Žal nam je sporočiti, da smo izgubili torpedni rušilec "Tur- tina." Zgrajen je bil leta 1901 ter vseboval 330 ton. Na jutro 24. maja je na poizvedovalni vožnji zapazil neki sovražni torpedni čoln ter ga pričel zasledovati. Lov je trajal kake pol ure, ko so se pojavile štiri druge bojne ladje skupno z lahko križarko "Helgoland". — "Turbina" se je obrnil, da se vrne k mornariški postojanki, a je bil dvakrat zadet v kotle, vsled česar se je zmanjšalo hitrost rušilca. Kljub temu je nadaljeval rušilce kake pol ure z bojem. Ko pa je poveljnik videl, da je sovražnik v premoči, je ukazal odpreti za- votnice in rušilec se je pričel potapljati. Avstrijci so spustili v morje rešilne čolne, da rešijo one, ki so poskakali v vodo. V tem času se je pojavila na obzorju italijanska eskadra, k kateri je pripa- dal "Turbina". Avstrijci so se obrnili ter odpluli. Rešili smo devet mož s "Turbine", dočim se poroča iz avstrijskih virov, da so Av- strijci pobrali iz vode 35 mož, med njimi tudi poveljnika rušilca.

Vojno pravo v Milanu.

Milan, Italija, 28. maja. — Vo- jaške oblasti so prevzele danes popolno kontrolo nad mestom ra- di nemirov, ki so se zadnje dni tukaj pojavili. Demonstracije pro- ti Nemcem in Avstrijem so zav- zele vedno širši obseg in napadi na osebe in njih imetje so napo- tile oblasti, da so posredovale. General Spingardi, vojaški po- veljnik, je izdal danes proklama- cijo, v kateri pravi, da bo z neiz- prosno strogostjo izvajal določ- be postav.

Nemiri v Trstu.

Dunaj, Avstrija, 28. maja. — Avstrijski časopisi obžalujejo pro- titalijanske demonstracije, tekem katerih se je med drugim razde- lalo Verdijev spomenik v Trstu. Slovensko prebivalstvo Trsta je posebno ogorčeno nad Italijani in kljub vsem naporom vlade se je napravilo že obšutno materijalno škodo. Mobilizacija rezervnih čet med 42 in 50 letom napreduje hitro ter bo končana do dne 17. junija.

Turčija noče napovedati Italiji vojno.

Berlin, Nemčija, 28. maja. — Talaat bej, turški minister za no- ranje zadeve, je izjavil poročal- valu "Berliner Tageblatt", da ne bo Turčija napovedala Italiji vojne.

— Ne bomo napovedali Italiji vojne, — je rekel. Lahko čaka- mo. Kaj nam more Italija storiti?

Izjava Bethmann-Hollweg-a o Italiji.

Berlin, Nemčija, 28. maja. — V svojem govoru v državnem zbu- ru je rekel nemški državni kance- lar, da se ne bo moglo nikdar iz- brisati iz zgodovine verolomstva Italije. Rekel je, da je ponujala Avstrija tako velike koncesije, da bi lahko Italija zmagala, ne da bi bilo treba žrtvovati kakega Itali- jana. Nemčija je jamčila te kon- cesije in italijanski državniki niso bili upravičeni meriti zaupnosti drugih narodov po njih lastni lo- jalnosti napram zvezi. Bethmann je povdarjal, da je Nemčija vedno izjavljala, da bi se dalec proti Avstriji veljal tudi

Z zapadnih bojišč.

Naskoki pri Lorette.

Francoske nočne atake na višine pri Lorette so ostale baje popol- noma brezuspešne.

BOJI V VOGEZIH.

V vasi Ablain so zavzeli Francozi pokopališče ter osvojili nemške zakope ob cesti.

Berlin, Nemčija, 28. maja. — Nemško armadno vodstvo je ob- javilo danes sledeče poročilo: "Od 9. maja naprej smo ujeli 14 francoskih častnikov in 1450 vojakov ter zaplenili 6 strojnih topov. Južnoiztočno od višin pri Lorette so obnovili Francozi v pretekli noči svoje naskoke proti enemu delu naših pozicij, a se jih je poglavo nazaj. Pri Ablain se vrši bitka. V gozdu Le Pretre je vpriporil so- vražnik v pretekli noči naskok, ki se je končal s porazom Franco- zov. V Vogezih se je posrečilo Fran- cozom zasedeti neki majhni zakop južnoiztočno od Mezerol."

Pariz, Francija, 28. maja. — Francosko vojno ministrstvo je danes popoldne objavilo: "Sovražnik je nadaljeval v pretekli noči s protinaskoki na naše postojanke pri Angres, ka- tere smo pred kratkim zavzeli, a se ga je vedno odbilo. Pri Ablain St. Nazaire so na- daljevale naše čete z ofenzivnim gibanjem ter imele pri tem dosti uspeha. Zasedle so pokopališče in župnišče, katero so Nemci kaj trdozvrtno branili."

Pri nadaljnjem naskoku so za- vzele naše čete nemške zakope ob deželni cesti, ki vodi iz Ablain St. Nazaire v Moulin Malon.

Tu so bile naše čete ponoči iz- postavljene ostremu protinaskoku a so vstrajale v vseh postojankah ter prizadele sovražniku težke iz- gube. Zjutraj so se pomaknile na- prej v smeri proti Souchez ter za- sedle neki nemški zakop.

Obstreljevanje, katero so vpri- zorili Nemci na Eurie in Roelincourt je trajalo celo noč, vendar pa ni sledil noben infanterijski naskok."

V večernem poročilu se glasi, da so vpriporili Nemci v 24 urah sedem naskokov pri Angres ter močno obstreljevali francoske po- zicije.

Zavzetje dveh angleških posto- jank.

Carigrad, Turčija, 28. maja. — Turške čete so v bližini Kurne, Mezopotamija, zopet začele s so- vraznostmi. Turški prostovoljci so zavzeli dve angleški postojanki.

Kurna je trgovsko mesto ob le- vem bregu reke Tiflis. V mestu je pristanišče za parnike, ki plujejo po reki.

Rusi so zasedli Urumiah.

Petrograd, Rusija, 28. maja. — Veliki generalni štab kavkaške armade naznanja, da so Rusi po hudih bojih zavzeli mesto Uru- miah v Perziji. Turki so bili pri Dilmannu popolnoma premagani.

Urumiah je glavno mesto pro- vince Aserbejdžan in ima 50.000 prebivalcev. V mestu je postaja ameriških misionarjev.

Parisko poročilo.

Pariz, Francija, 28. maja. — Francosko mornariško ministr- stvo naznanja, da ruska admirali- teta odločno dementira, da je boj- no ladijo "Pantelejmon" torpe- diral nemški podmorski čoln. Boj- na ladija je še vedno nepoškodova- vana ni se nahaja v nekem ru- skem pristanišču. Rusi niso v celi vojni izgubili niti ene križarke.

Protest Holandske.

Haag, Holandska, 28. maja. — Odločen protest je poslala danes holandska vlada Nemčiji radi zračnega napada na holandski ri- biški parnik "Agravenhage", ki se je završil dne 12. maja.

Zaradi postavnega praznika "Decoration Day" v pone- deljek izide "Glas Naroda" samo na štirih straneh. Uredništvo.

Združene države

in razmere v Mehiki.

Predsednik Wilson bo v najkraj- šem času izpremenil svojo politi- ko glede Mehike.

PROKLAMACIJA.

Združene države bodo najbrže in- tervenirale. — Carranza je kon- fisciral več pošiljatev.

Washington, D. C., 28. maja. — Predsednik Wilson je izprevidel, da so sedaj nastale v Mehiki take razmere, da jih ni mogoče več prenašati. V nekaterih delih de- žele vlada lakota, razne roparske bande pa nadlegujejo mirno pre- bivalstvo. Nekatere pomožne dru- žbe so poslale revnim Mehikan- cem razna živila ter precejšnje svote denarja, toda Carranzova vlada je vse skupaj konfiscirala. Če se razmere v najkrajšem času ne izboljšajo, bodo Združene države prisiljene intervenirati. Pred- sednik Wilson je izdal proklama- cijo, v kateri poziva Amerikance, da naj z denarjem oziroma z živi- li pomagajo mehiškemu ljudstvu. Že dosedaj se jih je odzvalo pri- meroma veliko število.

Carranza je konfisciral 600 bu- šljev pšenice, ki je bila poslana preko Vera Cruza v Mexico City. Diplomatični zastopniki raznih držav so Carranza posvarili, da naj žito takoj izroči onim, kate- rim je namenjeno, toda oni se za- vse skupaj ni popolnoma nič zme- nil.

Douglas, Ariz., 28. maja. — Vo- jaki Carranzovega generala Cal- lesa so v Agua Prieta konfiscirali 700 goved, ki so bila last natu- ralizirane mehičanke Franka Hoh- stadta. Konfiskacija je baje odre- dil sam general Calles.

V splošnem je položaj neizpre- menjen. Pri Tampico se še vedno vrše vroči boji, ki pa dosedaj še niso bili odločni. General Villa namerava baje začeti z novo ak- cijo proti Carranzu.

Pozor, pošiljatelji denarja!

Dasiravno je Italija napovedala Avstriji vojno, vseeno pošiljamo denar na Kranjsko, Štajersko, Koroško, Primorsko, Češko, Hrva- sko in Ogrsko, tako zanesljivo, kot prej.

Avstrijska poštna uprava usta- vi promet na vseh poštah, katerim preti nevarnost od sovražnika. — Denar namenjen v ogrožene kraje se sploh z Dunaja ne odpošlje naprej, temveč nam nazaj s pri- pombo, kakaj se ni mogel dosti- veli, nakar ga mi vrnemo pošilja- telju. Toraj se ni bati nikake iz- gube.

Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znancom, ki ga od- tam pošljejo vojakom, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Dome- stic Postal Money Order", ter pri- ložite natančni Vaš naslov in one osebe, kateri se ima izplačati.

Cene:

K	...	90	K	...	120
5	...	90	120	...	120
10	...	175	130	...	21.45
15	...	2.60	140	...	23.10
20	...	3.40	150	...	24.75
25	...	4.25	160	...	26.40
30	...	5.05	170	...	28.05
35	...	5.90	180	...	29.70
40	...	6.70	190	...	31.35
45	...	7.55	200	...	33.00
50	...	8.25	250	...	41.25
55	...	9.10	300	...	49.50
60	...	9.90	350	...	57.75
65	...	10.75	400	...	66.00
70	...	11.55	450	...	74.25
75	...	12.40	500	...	82.50
80	...	13.20	600	...	99.00
85	...	14.05	700	...	115.50
90	...	14.85	800	...	132.00
100	...	16.50	900	...	148.50
110	...	18.15	1000	...	165.00

Ker se ceno sedaj jako spre- njajo, naj rojaki vedno gledajo na naš oglas.

TVRDKA FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

ZOPETNO OBSTRELJEVANJE OSOVCA.

SOVRAŽNOSTI OB SUEŠKEM PREKOPU.

NEMCI IN AVSTRIJCI SE S SEVERNE IN JUŽNE STRANI PRI BLIŽUJEJO PRZEMYSLU. — PRODIRANJE V OBLIKI KLINA. GENERALA AUFFENBERGA SO BAJE ARETIRALI ZARADI TEŽKEGA POLITIČNEGA ZLOČINA. — NEMŠKA BOJNA ČR- TA SEGA OD BALTIŠKEGA MORJA DO BUKOVINE. — NEMŠKI PODMORSKI ČOLNI PRED DARDANELAMI. — RUSKA ARMADA JE ZAVZELA URUMIAH V PROVINCI ASERBEJ- DŽAN.

Obstreljevanje Osovca.

Petrograd, Rusija, 28. maja. — Ob celi nemški fronti, ki sega od Baltiškega morja pa do Karpatov, se vrše izvanredno vroči boji. Na nekaterih mestih so oddaljeni Nemci od Varšave samo 30 milj.

Nemci so zopet začeli obstrelje- vati trdnjavo Osovec. Ob dolini reke Narev divja vroča artil- erijska bitka. Iz vseh poročil je razvidno, da so začeli Nemci na- padati ruske postojanke, ki se na- hajajo med Jaroslavlom in rumun- sko mejo. Glavna sila nemške ar- made je koncentrirana v okolici Lvova. Nemci so zadnje dni za- sedli vse ceste in železniške pro- ge, ki vodijo proti temu mestu.

Pri Tomanovicu so Nemci ne- koliko napredovali. To mesto je oddaljeno tri milje od Gousakova, ki se nahaja jugovzhodno od Przemysla. Sovražnik si na vse mogoče načine prizadeva prodreti skozi fronto pri Radimnu v do- lini reke San. Parkrat smo že Nemce pogladi uspešno nazaj in osvojili nekaj njihovih strelnih jarkov. Artilerijski boji v dolini reke Strij in pri Dolini še sedaj niso končani.

Generala Auffenberga so areti- rali.

London, Anglija, 28. maja. — Tukajšnji Reuterjevi agenturi je sporočil njen amsterdamski dopis- nik: "Frankfurter Zeitung" poroča, da so v Avstriji aretirali generala Moritza Auffenberga. — Auffen- berg je bil svoj čas vojni mini- ster, armadni nadzornik in šef av- strijskega generalnega štaba. — Takoj v začetku vojne je bil po- slan z armado proti Rusom in se je jako odlikoval v bitki pri Ka- marovu. Kmal po tej bitki je do- bil baronski naslov s pristavkom "pl. Kamarov". Stiri dni zatem so ga aretirali kot "nevarnega političnega zločinca."

Kaj je zakrivil in kaj je prav- zaprav dalo povod aretaciji, ni ni- komur znano.

Turki in zavezniki.

London, Anglija, 28. maja. — Turška vlada je poslala neki nev- tralni državi noto, iz katere je razvidno, da bodo začeli Turki resno ogrožati vse bojne ladje, ki plujejo skozi Sueški prekop. Do- sedaj so turški podmorski čolni krizarili samo v severnem delu Egejskega morja, sedaj bodo pa razširili svojo zono prav do Sueškega prekopa. Omenjena nota se glasi:

Ker se ni Anglija držala pogod- be, sklenjene leta 1888, ki določa, da ne sme imeti v Sueškem pre- kopu nikakih bojnih ladij, in je ne glede na to pogodbo utrdila prekop in ga zavarovala z bojni- mi ladjami samo da bi lažje izkri- cala v Egiptu kolikor mogoče svo- jih čet, je turška vlada vsled te- ga prisiljena braniti svoje intere- se in bo razširila svoje sovražno- sti prav do Sueškega prekopa.

V noti je omenjeno, da sta za vsako bojno ladijo, ki se potopi pri Sueškem prekopu, odgovorni Anglija in Francija.

Nemški podmorski čolni.

Amsterdam, Nizozemsko, 28. Kapitan, Persius, mornariški izve- denec nekake berlinske lista, je rekel, da so nemški podmorski čolni potopili zavezniški bojni la- diji "Triumph" in "Majestic". Po njegovem mnenju so dospeli podmorski čolni iz Baltiškega morja mimo Anglije, skozi Gi- braltar in po Sredozemskem mor- ju pred Dardanele. Prevozili so 3400 milj.

Turški uspehi.

Carigrad, Turčija, 28. maja. — Vojni department je izdal danes sledečo oficijelno izjavo:

Pri Avi Burnu in Sed-il-Bahru se še vedno vrše izvanredno vroči boji. Zavezniške bojne ladje so si zastoj prizadevale izkrenati svoje čete pri Budrum. Proti večeru so začele obstreljevati Budrum in ga popolnoma porušile. Na mesto so oddale najmanj 1600 strelav.

Petrogradsko poročilo.

Petrograd, Rusija, 28. maja. — Nemške čete v vzhodno-baltiškimi provincah, katerim poveljuje ge- neral Vogel pl. Falkenhausen, so dobile zadnji čas na pomoč sedem kavalerijskih in šest infanterij- skih divizij. Skoraj vsa sovražni- kova armada je koncentrirana v bližini Libave in Shawli. V dru- gih krajih je pa sovražniška boj-

POZOR!

Čenjenim odjemalcem nazna- njamo, da nam je zaloga importi- ranih KOS popolnoma pošla. Slovenio Publishing Co.

Moč in velikost Rusije je bodočnost Slovanov.

Piše dr. JOSIP GORIČAR.

(Nadaljevanje.)

Upati je, da rusko ljudstvo ne bo nikoli odstopilo niti za ped svoje zemlje, in da bo branilo svojo zemljo do zadnje kaplje krvi. Na tleh sedanje Rusije in severnega dela Azije, kratkoma tam, kjer vihra danes ruska zastava in tam, kjer bo zavihrala v kratkem, ni nobenega prostora za kako drugo državo, za kak drug narod ali za kak drugi državni jezik.

Nobena država na svetu nima tako enotne lege kakor ravno Rusija in severni del Azije. Morje, reke in meje tvorijo njene naravne meje oziroma jih bodo tvorile v prihodnje. Dokler ne bode tega, ne bo miru.

In res, kakor veliko brezmejno morje se je razlilo rusko ljudstvo po širnih planjavah Evrope in Azije. Od Lednega do Črnega morja, od Urala do Karpatov ena sama dežela, po kateri teče silna reka Volga. Povsod je huda zima, veliko snega, in vroče poletje.

V tem ozemlju so se vedno vršili vroči boji, dokler se ni velikemu ljudstvu posrečilo zagospodariti nad vsemi deli in jih združiti pod krepko žezlo.

Enako je tudi v Sibiriji in v ruskem delu Azije. Da je vse to ozemlje sedaj združeno pod enim vladarjem, je samo naravna posledica sestava ozemlja Rusije same. Na celem svetu ni mogoče bolj individualnega in geografično enakomernega ozemlja. Z ozirom na to, bi se dala Rusija primerjati edinoli Kitajski. In da je rusko ljudstvo zagospodarilo v tem delu, je bilo treba velikoga prizadevanja, velikih bojov.

Samc v Severni Ameriki in sicer v Združenih državah, se je dogajalo nekaj podobnega. Velik razloček je seveda ta, da so si Rusi pridobili svojo zemljo z energijo, močjo, in željo po napredku, dokim so Združene države nastale potom zavzetja, boljše rečeno potom nakupa od strani raznih narodov, ki so se tam naselili.

Sovražniki na vzhodu hočejo pa sedaj vzeti Rusom s silo, kar so si pridobili in ustvarili v stoletjih z močjo, pogumom in žrtvami tisočih svojih sinov. Odvzeti jim hočejo ono, kar so si pridobili s pridnostjo in trudom, kar so si pridobili v bojih s svojimi sovražniki in do česar imajo po vseh postavah lastniško pravico. Nemčija je dobila poželjenje po zlatu, katerega ji je plačevala Rusija za njene izdelke. Zlata je hotela, vedno več zlata in dobiti ga more edinole na ta način, da uniči rusko ljudstvo. V svoji brezumnosti in poželjivosti je tudi Avstrijo pripravila do tega, da je udarila na Rusijo. 40 let se je pripravljala Nemčija na največjo vojno, vedela je, da ji bo pomagala Avstrija, vendar je bilo delo, ki ga je sklenila izvršiti, vseeno prevelikansko zanje. — Drugače ne bo šlo — je mislila sama pri sebi — če ne dobim v Rusiji sami zaveznika. — In tako je prišlo do tega, da je začela neposredno ščuvati na državljansko vojno v Rusiji.

Več let se je namreč že tiskalo v Nemčiji vsakovrstne knjige, v katerih se je pozivalo Ruse, da naj se upro, da naj se otresejo sedanjega vladnega sistema itd. ter se je te knjige pošiljalo v Rusijo. Zadnja leta, posebno pa zadnje leto so nastale v Nemčiji cele skladnice knjig, ki so sramotile dobro ime Rusije. Vsak mesec je izšla v ruskem jeziku knjiga, polna obrekovanj čez ruskega cara in rusko uradništvo. Ko je izbruhnila vojna, so imeli teh brošur toliko, da so jih delili po cestah. Ni dvoma, da je imela pri tem nemška vlada svoje roke vmes. Brošure so bile precej debele, kolorirane, in so gotovo stale toliko, da bi jih ne mogla nobena knjigarna zastopnik razpečavati. Nemčija je vsako leto eksportirala v Rusijo za tri ali štiri milijone knjig. — Rusi naj si v bodoče zapomnijo in naj nekoliko zmanjšajo razširjanje teh revolucionarnih spisov.

Že med rusko-japonsko vojno je bil začetek ruske revolucije drugje, ne pa v Rusiji sami. — Sedaj sta pa začeli Avstrija in Nemčija na vse kriplice delati, da tudi med to vojno izbruhne revolucija.

Prepričan sem, da še nikdar ni nobena država tako nesramno ravnala proti celotnosti sosednjega naroda, kakor sta ravnali Nemčija in Avstrija proti Rusiji. Nemčija je skušala pridobiti na svojo stran vse države, ki so okrog Rusije: — Švedsko, Norveško, Turško, Perzijo, Afganistan, Kitajsko in Japonsko, dočim je bil namen Avstrije zanetiti revolucijo na Rusko-Poljskem in v Ukrajini, ter našantati Rumunsko in Bolgarsko proti Rusiji.

In uspeha svojega dolgoletnega delovanja sta bili tako gotovi, da sta bili slednjič prepričani, da bo izbruhnila vojna v onih delih Rusije, ki meje na druge države, revolucija.

Uspeha sta bili tako gotovi, da je isti dan, ko je napovedala Avstrija Srbiji vojno, pisalo nemško in avstrijsko časopisje, da je v Rusiji revolucija.

Oh kako jih je zbolela glava, kako so bili presenečeni ti zlobni politiki, ko ni bilo onega, kar so tako zatrdno pričakovali. Kmalost je namreč doznalo, da ni revolucije ne v Baltičkih provincah, ne na Rusko-Poljskem, ne v Ukrajini in ne drugod. Doznalo se je, da ni niti v Petrogradu, niti v Moskvi barikadnih bojov. Toda upanja še vseeno niso bili izgubili. — Ko so Rusi že zdavnaj pognali avstrijsko in nemško armado iz Galicije in Bukovine, so se gospodje tolažili z mislijo: — V Rusiji bo kmalo izbruhnila revolucija in bo naša najboljša zaveznica proti ruski armadi.

O, rusko ljudstvo, kako si vendar razočaralo svoje sovražnike! V trenutku si izpoznavalo, kdo je tvoj pravi in resnični sovražnik, postavilo si se kakor en mož ob stran cara in svoje vlade. Ta boj je boj na življenje in smrt, boj za obstanek ruske države in ruskega ljudstva.

Najbolj in najprej je presenetila sovražnika ruska sloga. To je najboljši temelj za vse sedanje in za vse bodoče zmage. Zastonj je Nemčija pošiljala posebno v vzhodnobaletske province svoje poslance, agente in trgovce, ki bi pridigali tam naseljenim Nemcem o edino osrečujoči nemški domovini, o nepremagljivi nemški armadi, o manjvrednosti Slovanov, o slovanski nevarnosti in o drugih takih lepih stvareh. Nemci v Rusiji niso sedli na te limanice. Tudi v tem slučaju so se izkazali kot sinovi Rusije, prepričani, da je Rusija njihova prava domovina, da edino v njej lahko v polni meri razvijejo svojo delavnost.

Rusija jim je odprla na široko vrata v armado, administracijo, trgovino, industrijo. V analih ruske zgodovine lahko zasledimo ime naših imenitnih nemških mož, ki so bili pa po sreči pravi Rusi.

To veliko carstvo je zanje že zdavnaj postalo prava domovina, dopade se jim med ruskim ljudstvom in so popolnoma zadovoljni. — Poleg tega pa tudi prav dobro vedo, da bi vse izgubili, če bi se združili z Nemčijo.

O postopanju nemških agentov na Rusko-Poljskem in v Ukrajini najraje ne bom govoril. Po končani vojni ruska vlada najbrže ne bo več dovolila, da bi se ob mejah ustanjavljalo sedeže tujih zastopstev, ker neče, da bi ta oblastva zopet ne začela propagirati revolucije.

Kako skrajnih in podlih sredstev so se vendar poslužili sovražniki, da bi zvalili ubogo rusko ljudstvo v revolucijo!

Poljakom so obljubovali zlate gradove, če bi se vzdignili zoper svoje brate. Nemčija, ki je še isti dan, ko je napovedala Rusiji vojno postopala s Poljaki v svojem cesarstvu kakor s sužnji, Nemčija, ki si je zapisala v svoj program, da mora uničiti poljsko ljudstvo, je začela naenkrat sočuvovati s poljskim narodom.

Z zlatnimi barvami so začeli Nemci slikati Poljakom svobodo, ki jo bodo dosegli, če vzdignejo orožje zoper rusko vlado. (Pri tem seveda ni mislila onih Poljakov, ki prebivajo v Nemčiji!)

Kakor ameriški kupčevalci z zemljišči, ki prodaja zemljo v Arizoni ali Nevadi in pošlje na tisoče plakatov v svet, tako je raztrosila nemška vlada na tisočice mikavnih spisov med Poljake. Z naj-

Slika nam kaže nemškega cesarja, ki zbrise besedo "Anglija" ter nadomesti z "Italija". Nemci so namreč ob pričetku vojne kazali največjo srd na Angleže ter skovali rek "Gott strafe England!" — Bog kaznuj Anglijo. — Sedaj pa so jim Italijani bolj pri srcu ter pravijo "Gott strafe Italien!" — Bog kaznuj Italijo. — Kakor je videti se to "smrtno" sovražstvo kaj hitro izpremeni.

temnejšimi barvami je slikala razmere Poljakov pod rusko vlado, nemško državo jim je pa slikala kakor paradiz. Kakšen paradiz je Nemčija, bodo šele tedaj videli, če bodo delali po nasvetu. Nemčije in Avstrije. Na platnicah knjižice, je bila slika Viljema II., papeža Leona XIII. in Matere Božje Čenstohovske. To je troje priprošnjikov, ki bodo izprosili Poljakom boljšo bodočnost. Poljaki se pa za vse to niso zmenili. Predobro so vedeli, kaj pomeni "ostmarka" za Poljake, vedeli so, kljub temu, da so jo v začetku vojne začasno razpustili. — V Nemčiji niso smeli poljski otroci moliti očenaša v materinem jeziku, in če so se poljsko pogovarjali med seboj, so jih pangermanski učitelji neusmiljeno pretepali.

Poljakom na Nemškem so ugrabili jezik, ugrabili so jim posestva, kjer so njihovi pradedi že nad tisoč let živeli, kljub temu so jim imeli še vseeno toliko poguma, da so zaklicali Poljakom v Rusiji: — Pridružite se nam, mi vas bomo za vedno rešili in ruske sužnosti! Da, kaj takega je zmogla le Nemčija, ki vse druge prekaša v sovražstvu do tujih jezikov in katoliških veroizpovedij.

Treba je le odpreti knjigo tega ali onega nemškega katoliškega zgodovinarja, pa ima človek takoj neorgljive dokaze.

Toda v Avstriji se Poljakovi izvrstno godi. — Seveda se jim je odilo, dokler so bili mrtvi in niso po ničemer hrepeneli. Kakor hitro so pa začeli misliti s svojo pametjo, je bila ta ljubezen hitro pri kraju.

Avstrijski Poljak je pravi suženj avstrijske in madžarske vlade in ne izprevidi, da si koplje samemu sebi grob, če bo še nadalje podpiral avstrijska stremeljenja in Avstriji še nadalje pomagal zatirati ostale Slovanke. Kdaj se bodo zbudili avstrijski Poljaki iz spanja, kdaj bodo spoznali, da je njihova bodočnost le v skupnem delu le v skupnem boju ob strani svojih slovanskih bratov.

(Nadaljuje se).

Ranjeni in mrtvi slovenski vojaki.

Izgube 97. pešpolka.

Poropat Ivan, 97. pešp., 4. st., ranjen.

Poropat Peter, 97. pešp., 7. st., ranjen.

Poropat Ivan, 97. pešp., 9. st., iz Buzeta, 1884, mrtve.

Posedel Blaž, 97. pešp., 11. st., ranjen.

Posega Anton, 97. pešp., 9. st., ranjen.

Potočič Frane, 97. pešp., 12. st., ranjen.

Požar Blaž, 97. pešp., 6. st., ranjen.

Praprotnik Franc, 3. d. p., 12. st., ranjen.

Prebelič Milan, 97. pešp., 7. st., vjet.

Pregelj Ignacij, 97. pešp., 6. st., mrtve.

Pregelj Josip, 97. pešp., 6. st., ranjen.

Prekali Peter, 97. pešp., 6. st., ranjen.

Pretner Leon, 97. pešp., 9. st., ranjen.

Prezelj Anton, 97. pešp., 2. st., ranjen.

Pribetič Štefan, 97. pešp., 1. st., ranjen.

Prinčič Josip, 97. pešp., 6. st., St. Florijan, 1888, mrtve.

Puc Tomaž, 26. črnovoj. pešp., Možganci, 1873, mrtve.

Pučič Anton, 97. pešp., 2. st., iz Trsta, 1883, mrtve.

Rak Ferdinand, 3. dom. p., 9. st., ranjen.

Rakar Anton, 17. pešpolka, mrtve.

Rakar Ivan, 97. pešp., 3. st., iz Buzeta, 1890, mrtve.

Ralič Anton, 98. pešp., 11. st., vjet.

Raudnič Josip, 97. pešp., 9. st., ranjen.

Ravbor Ivan, 97. pešp., 10. st., iz Velikih Repen, 1879, mrtve.

Razder Josip, 97. pešp., 2. st., vjet.

Reje Ivan, 97. pešp., 1. stotnija, ranjen.

Remec, 97. pešp., 1. stot., ranjen.

Renar Andrej, 97. pešp., 7. st., mrtve.

Repar Ivan, 97. pešp., 7. stot., ranjen.

Reven Ferdinand, 97. pešp., 6. stot., iz Idrije, 1883, vjet.

Režek Franc, 97. pešp., 8. stot., ranjen.

Ribarič Anton, 97. pešp., 2. st., ranjen.

Rihtar Josip, 97. pešp., 1. stot., ranjen.

Rogelja Frane, 97. pešp., 3. st., Temnica, mrtve.

Roje Anton, 97. pešp., 2. stot., ranjen.

Rožanec Frane, 97. pešp., 2. st., aranjen.

Rožič Josip, 97. pešp., 1. stotnija, ranjen.

Rumin Ivan, 97. pešp., 8. stot., ranjen.

Runko Ivan, 97. pešp., 9. stotnija, ranjen.

Rupnik Jakob, 97. pešp., 5. st., ranjen.

Rupnik Josip, 97. pešp., 11. st., ranjen.

Rutar Josip, 97. pešp., 1. st., r.

Ruter Peter, 97. pešp., 3. stot., ranjen.

Ružič Anton, 97. pešp., 3. stot., iz Pazina, mrtve.

Slanič Jakob, 97. pešp., 7. stot., ranjen.

Ščurek Frane, 97. pešp., 5. st., ranjen.

Sederčič Valent, 97. pešp., 10. stot., ranjen.

Sedmak Anton, 97. pešp., 1. st., ranjen.

Segulin Anton, 97. pešp., 2. st., Materija, 1883, mrtve.

Segulin Anton, 97. pešp., 2. st., ranjen.

Sekelšek Andrej, 97. pešp., 2. stot., ranjen.

Sekulič Benedikt, 97. pešp., 2. stot., ranjen.

Selič Jakob, 3. domobr. pešp., 12. stot., iz St. Jurja pri Celju, 1876, mrtve.

Semolič Josip, 97. pešp., 7. st., ranjen.

Senica Josip, 97. pešp., 4. st., ranjen.

Senič Anton, 97. pešp., 4. stot., ranjen.

Senkovič Matija, 97. pešp., 1. stot., ranjen.

Serdišek Anton, 3. domobr. pešp., 5. stot., St. Lovren, 1874, mrtve.

Sever Anton, 97. pešp., 3. stot., Sv. Križ, 1889, mrtve.

Sigar Nikolaj, 97. pešp., 12. st., iz Pulja, 1885, mrtve.

Sigoj Josip, 97. pešp., 1. stot., ranjen.

Simič Ivan, 97. pešp., 3. stot., ranjen.

Simič Josip, 97. pešp., 10. st., Jelšane, 1885, mrtve.

Simonič Ivan, 97. pešp., 2. st., ranjen.

Sinčič Rudolf, 97. pešp., 10. st., mrtve.

Sinigoj Emil, 97. pešp., 9. stot., ranjen.

Skalamera Rajm., 97. pešpolk, 15. stot., ranjen.

POSILANO IZ CLEVELANDA.

Če človek prelistuje vsaj zadnje tri številke "Glasila" SNPJ, se mora nehoti vprašati: — Čegav je ta list, — kdo je njega urednik? Čulufakri morda ne bi stihali kaj enakega, Hottentoti menda tega tudi niso zmogli. Nad vse čudno je, da člani SNPJ to dovoljujejo, kajti to pomeni, da glavni odbor tu hote ali ne hote noče poseči vmes.

Star pogovor pravi: — Da riba smrdi pri glavi. — Približno tako je tudi z odborom SNPJ. Če bi imela ta krasna organizacija, kot predsednika moža na pravem mestu, bi temu ne bilo tako.

Toda glavni predsednik SNPJ je internacionalni prenapetež, kakor so nekateri člani glavnega odbora, ali pa mogoče večji. To se je jasno dokazalo pred par leti v Clevelandu.

Pri nekem tukajšnjem društvu, pripadajočem SNPJ je stal nekoč razpor, kojega povzročitelj je bil v prvi vrsti glavni odbor SNPJ. Nekdo, menda član tega društva, je kritiziral v javnosti "Molekovo" resolucijo, sprejeto na konvenciji, ki je proti postavna.

Glavni odbor SNPJ je dotičnega člana izključil, ne da bi mu bil dal priliko zagovora, kajti čikaški "rdeči pontifeks" se smatra "nezmožljivim", kakor rimski papež.

Seveda naravno je, da ima vsak človek prijatelje in sovražnike. In tako je bilo tudi tu. Prvi so protestirali proti izključitvi, ker je bila nezakonita, drugi so to nezakonitost odobrvali.

Naravno, da je nastal razpor med člani in glavnim odborom. Da se neumestni razpor v društvu zopet popravi, je glavni odbor SNPJ pooblastil glavnega predsednika gospoda I. Miklaučiča, da se udeleži seje dotičnega društva ter napravi red.

Gospod Miklaučič je sicer prišel v Cleveland in v prvi vrsti "inspiciral" socialistične klube, prijemal od njih "raporte" njihovih sodrugov. Je li to načelo SNPJ? Nato je spojil svoj socializem z domačim "ohijskim", katerega posledice, tvorijo navadno duševne boje, seveda pri boljših ljudeh. Ne briga me, če so pri tem izpadle kake lasulje, ali če je bil najden kje kak klobuk, če se je morda nekoga moralo dvigati, in to šele tedaj, ko je že videl, "strahove" v starem kraju.

Na odkazano mu mesto je prišel, ko je bil že pričetek zborovanja, in za seboj pripeljal celo jato sodrugov, nečlanov — pretepačev, med katerimi sta se nahajala tudi A. Gradishar in Kužinov Avgustin, oborožena s "toben slogarji".

Ponosno se postavi v dvorani, udari z nogo ob tla in "salutira" po predpisih.

Ali predsednik društva ga ni videl, mogoče je pa, da ga ni hotel videti. — Tebi nič meni nič se vsede na to g. Miklaučič na prvi bližnji stol.

Po prečitanjem zapisnika zadnje seje, poskoči g. Miklaučič, kakor od zmeti vržen, in glasno zakriči: — Holt, ta zapisnik pa ni ta prav!

— Oprostite gospod, kdo pa ste vi? — pravi društveni predsednik, — če se ne motim, vi niste član našega društva.

— Jaz sem glavni predsednik SNPJ, — in vzeši papirje izpod pazduhe, jih moli društvenemu predsedniku rekoč: — pooblaščen sem od glavnega odbora SNPJ, da naredim pri vašem društvu mir.

— Kdo za vraga vas pozna, komu ste se predstavili? Jaz vas nisem nikdar videl, — odgovarja mirno društveni predsednik.

— Če ne poznate mene, tukaj so pravila, — reži g. Miklaučič samoblastno in samozavestno. — Daj sem kladvo in opravičnik, — bom jaz vodil sejo.

— Ne poznam tebe, ne tvojih pravil, in ne tvoje manire, — odgovori društveni predsednik in mu hladnokrvno porine vse skupaj na mizo.

Za tem so pričeli pripeljani sodrugi splošen pretep z drugimi društvenimi člani, dokler ni prišla policija, in napravila konec seji in pretepu.

Glavni predsednik SNPJ, g. Miklaučič se je odpeljal z svojim "redom in mirom", nazaj v Willock, Pa., člani prej omenjenega društva, so pa morali ponavljati svojo sejo štiri dni kasneje.

Član glavnega porotnega odbora g. M. Železnikar je bil pooblaščen, da se seje udeleži. Toda vrag si ga vidi kako je "Martine" zopet prišel v Cleveland in bil od "Aque carissime" — tako zelo "brezobčaran" — da ni mogel prisostovati seji.

Člani omenjenega društva so morali pa sami skrbeti za red, ki je danes vzor marsikateremu društvu SNPJ.

In take vrste ljudje naj tudi v prihodnje načeljujejo tako "krasni organizaciji". — Odločitev prepustim članom in članicam SNPJ, katerim sem podal v omenjenih vrsticah, če ne več, vsaj prekrasno zrealo vse "socialistične intelligence."

("Podslivniški".)

Razne zanimivosti.

—

Vojni humor.

Neki vojak je takole pisal z bojnih poljan: Dragi prijatelj! Najprej te prisrčno pozdravim in ti pošljem tole vabilo na veselico in ples, ki ga sicer plešemo večkrat na teden, a nam ni nič kaj posebnosti. Obenem ti naznanjam, da sem napravil zdravilišče proti debelosti, v katerem se bodo do nedolocene dobe zdravile razne bolezni, na primer: izpržen želodec, preobila tošča itd. V rokah imam na tisoče priznanih pism.

Samo par zgledov! Mož, ki je prišel sem in tehtal 100 kg. se je razbremenil v 14 dnevih za 40 kg. tako da tehta sedaj samo 60 kg.

Mož, ki mu ni prej pečena piška dišala, je dobil čez pet dni tako slast, da je užival pečen krompir brez soli pa s kožo vred, da je bilo veselje.

Navodilo, po katerem se mora vsakdo v zavodu ravnati: Izprehodi v zavodu so natančno zaznamovani. Bog ne daj, da bi jih kdo od pičice ne izvrševal, zakaj z ruske strani brije ostra burja, ki trga telo in konča zdajpazdaj s smrtjo. V takih trenutkih je najboljše napraviti "nieder", dokler se piš ne poleže. Če se komu kaj pripeti, ga sigurno odnese na varno v sanitetni oddelek, ki je prav zmeraj pri rokah. — Upam, da boš moj zavod svojim znanec in prijateljem priporočal, za kar se ti izrečno priporoča vdani J. G.

Humor v strelskem jarku. Mlad nemški poročnik, ki že od septembra leži v strelskem jarku na francoski zemlji, piše svojim domov:

"Sedaj pa Vam moram povedati nekaj svojih življenjskih navad, ki sem jih navzel in so mi tako prešle v meso in kri, da jih ni

slim tudi doma ohraniti. Povem vam sledeče:

1. Spim na slami; pa vedno mora biti v nji nekaj debelih kamnov, ker drugače ne morem zaspati.

2. Moje jedilno orodje je samo žepni nož.

3. V "hiši" morem hoditi samo s čepico na glavi.

4. Unijem se pošteno samo vsake tri ali štiri dni in takrat moram brezpogojno rabiti kuhhalno pripravo za umivalnik.

5. Da si bom nadomestil tako neobhodno potrebno bivališče v strelskem jarku, bom doma stanoval pod mizo. Seveda bo morala imeti miza ostre roglje, da bom tu in tam zadel vanje z glavico.

6. Če grem na obisk, imam navadno vzeti s seboj vedno stol, taso, kozarec in svetilko. Prosim, da moje znanec posebno na to pripravite.

7. Nad mojim slamatim ležiščem mora biti napravljena prva naprava, ki v gotovih presledkih klajpa.

8. Za drobno spanje potrebujem naprave, ki goljufivo posnema gromenje topov in tuljenje granat in iznajdba take naprave Vam posebno polagam na sree.

Jakob Herzog umrl.

Te dni je umrl na Dunaju 73 let stari izdajatelj in šef-urednik najstarejšega dunajskega ponedeljnika "Montagsrevue", Jakob Herzog. Literarno jako izobražen — napisal je več dram, ki so se igrala na dunajskem dvornem gledališču — politično zelo izso-

lan je bil eden izmed svetovalecev min. predsednika grofa Taaffeja in pozneje dr. Koerberja. Herzog je prepovedal, da bi prišla vest o njegovi smrti v časopise. Navzlic temu pa jo je objavil "Montagsjournal."

IZVEŠEVALNI ODBOR:

Frank Sakser, predsednik, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Tajniki:

Edward Kalish, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Rudolf Trost, 393 W. Central Park, New York, N. Y.

John Jager, blagajnik, 5241 Upton Ave. So., Minneapolis, Minn.

Denar, kolikor ga podružnica sama ne potrebuje, naj blagovoljno poslati Mr. John Jager. Vsaka vplačana svota bode potrjena po blagajniku in razglašena po slovenskih listih.

Pozor! — Tajniki in blagajniki podružnic Slov. Lige!

Tem potom so prošeni vsi tajniki podružnic Sl. Lige, da nemudoma pošljejo na glavnega tajnika sledeča poročila: število članov, ime in naslov predsednika, tajnika in blagajnika, kraj podružnice ter dan ustanovitve.

Blagajnike podružnic pa prosim, da o poslanem denarju na glavnega blagajnika napravijo dva poročila in pošljejo enega na glavnega blagajnika, enega pa na glav. tajnika, da tem potom lahko vedno izkažemo natančen račun in stanje Slov. Lige.

Za vsa nadaljna pojasnila tičoča se Slov. Lige, naj se cenj. rojaki obrnejo na glav. tajnika Slov. Lige.

EDWARD KALISH, glavni tajnik.
6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Vse iztise Pravit Slovenske Lige smo poslali glavnemu tajniku Slovenske Lige, Mr. Edwardu Kalishu, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, O. — Oni, ki nimajo Pravit, naj se obrnejo naravnost nanj. — Vse potrebne informacije daje glavni tajnik.

Uredništvo G. N.

Cherryvale, Kan., Jennie Bambič. — Da ne bo kake pomote ali da darovali ne bodo v skrbih zaradi denarja, Vam potrjujem, da poslali \$2. — Mr. Johnu Jageru kot prispevek tamošnjih rojakov za Slovensko Ligo. — Imena vseh darovalcev bodo priročena v tri mesečnem izkazu. — Tudi mi se vsem darovalcem prav pristočno zahvaljujemo za dar. — Bog živi take rojake, kakršni so v naši naselbini. — Najbolj razveseljivo dejstvo je, da ste tudi svoje otroke gospoda Jožeta Štepaniča zapisali v Slovensko Ligo. — Le, tako naprej! — Pozdravljeni.

A. E., Asheville, N. C. — Pismo za sedaj skoro nima več pomena, ker je bilo že veliko poročeno o razmerah v tržaki okolici. — Sedaj se bode marsikaj izpremenilo, če bode začel pustiti sovražnik naše lepe kraje. Za knjižico pišite glavnemu tajniku Slovenske Lige. On vam bo dal vsa potrebna pojasnila. — Pozdrav!

Skok v globočino.

Stanko Majcen.

V menažeriji se je trlo ljudi. Zunaj je dežilo, iz premočenih vrhnjih oblek je vstajal pod strop težak, dušec hlap, pomešan z nečednim vonjem živali.

V prvi kajbi, tri metre dolgi, dva metra široki, je neumorno lazil star, izsušen tiger iz kota v kot. Vedno na istem mestu v sprednjem kotu je podgrnil glavo ob ograjo in se okrenil od strmečega občinstva, vedno na istem mestu v notranjem kotu se je zoper obrnil in prišel, siv in iztegnjen, z rumeno svetilkajočimi se očmi, v ospredje. Vedno v diagonalni, vedno neumorno in brez prestanka, z rumenimi plameni blaznosti.

V sosednji kajbi je ležal lev, kralj pčevae. Ob rdečerumeni barvi njegove dlake si se takoj spomnil tal Sahare.... solca, ki tam z navpičnimi žarki pali kamen; neba, vsega vročega od modrine; divje zarje daljnih obzorij. Nehote si se ozrl po taeh, ki so lazile po zlatem afriškem pesku. In ta žival, ki so obzorja njena, ki od morja do morja ne pozna ovire, leži na nečedni slami, čez oči pokrita z grivo. Globoko sope, soparica nizkega prostora ji mami možgane.

Na levo od tigra je sedel v svoji kajbi tako, da so se videli le oči kajbi postavne, leopard. Gledal je postrani skozi ograjo, kot da računski najkrajši skok v občinstvo. Mišice na nogah so bile napete, hrbet preteče vzbočen. Skozi ozke, stisnjene zenice je bila svetla, zelena luč.

V neumornem čakanju, kdaj se razmaknejo te štiri stene in se skozi špranjo pokaže blažena svoboda, s solncem venčana, z brezoblačnim nebesnim obokom kronana, svoboda brez mej in mere, svoboda življenja — v takem neutrudnem, dan in noč napetem in nikoli popuščnem čakanju se je vsem tem zverem zbistrilo oko, po človeško pogledil pogled, če ga ni zasledila blaznost, kakor tigru v drugi kajbi.

Občinstvo je bilo radovedno samo na zadnje točko v sporedu. Rvalo se je z lehtmi v ospredje, klobuki so ženskam stali postrani, možki so iztegovali roke po kakšni opori, da bi se skozi trdovratni jez ljudi pretisnili z družino vred nekoliko bliže. Neke ženska je prinesla s seboj otroka in ga držala na rokah že tri ure.

Tedaj se je nastopilec, držec v veliko srednjo kajbo, pojavila postava ženske, ki je imela izvirni junaški čin. Obraz, preč okrogel neko podolgovat, je izražal tisto plahost, ki nam menda vsem bleedi na licih pred velikimi dogodki. Presenetila je le tihota, s katero se je pojavila ta ženska na nevarni stopnici, tihota, ki je živo spominjala nasprotja ob takih prilikah, kričavih, vsiljivih poguma, pod krinko brezbriznosti preteče brezmejnega groze človeške. Ta obraz je bil svetel, od neke notranjega svetlobnega vrelca razsvetljen, čisto nič mence se za odseve mnogovrstnih luči in lučic ki so gorele pod stropom, nad kajbami, ob stopnišču. Kratki, čokati bič v njeni roki se je zdel igrača, ki jo jemlje s seboj v zabavo, ker pač mora imeti nekaj v rokah.

Pod tem obrazom so se strahotno ozile rame kakor dve zlateni metulji kril. Čez sredo telesa se je komaj opazil pas. Svetlo-modri trak je označeval ožino in je v drzni zavezi štel izza lehti. Železo je zaženketalo, ograja se je premaknila in ženska je stala notri.

Občinstvo je pritegnilo sapo, otrok na rokah je zaihtel. S sirovim sunkom je livrirani krotilec potisnil leva, ki se je okleval najdalje, v veliko kajbo. Ko je stopil lev vanjo, so bili vsi trije v njej. Lev, tiger in leopard, in pol koraka od ograje je stala ženska, še vedno stiskajoč bič v rokah, še vedno negotova, kam bi s prebletnim obrazom....

Iz kajbe je dišalo po gnoju in zaležanih živalih. Tiger se je z levim licem pritiskal ob steno, lev je stresnil grivo toliko, da je skoz dvojce kodrov videl, kaj se godi pred njim. Leopard je stisnil telo po mace in v potuhnenem loku sedel ženski pred noge.

skozi spalir občudujoče, skoro nevoščljive množice na prosto.

Zunaj je bil svetel večer. Zvezde so trle na tihem nebu kakor hišice velikega mesta, brez vrste, brez reda in razporedbe. Kakor jih je visoki veter spihal skupaj, tako so stale, brlele in zrlle dol, ena druga v milijonu svetlobnih drobcev.

"Zakaj si to storila?" je sopesel vedno zavzeti gospod, po čelu mu je lil pot, kravata pod brado mu je stala hudo v stran.

"Zakaj si to storila? Ali nisem bil prepričan o tvoji srčnosti? Že vedno? Ali ti nisem dejal, da si... da si... če razmere zahtevajo in nanesne prilika... da si... da bi bila vsega zmožna? In zdaj to! Pravzaprav sem bil le slučajno pri predstavi. Pot me je prinesla mimo, in ker nisem vedel, kam bi se del, sem vstopil. Na žensko v zadnji točki, o kateri se je bilo poprej že toliko kričalo, nisem bil kar nič radoveden. Kajpak ko ugledam tebe, otrok... tebe...! Toda pojmi, razloži! Ali si utrujena? Prosim, sediva!"

Mala gospodična — šele na eesti je postalo očito, da je dobro pot povprečno velikost majhna — je hodila korak pred njim, tako, da ji ni mogel dohiteti.

"Nič, nič, tebi nisem nobenih pojasnil dolžna. Odkdaj sploh zopet govoriš? Ali se misla ločila z besedami, kakršne so med ljudmi navadno zadnje? Ne razumem, nič ne razumem... kako sploh prideš do tega, da vprašuješ? Ali nisi bil gledalec med gledalci? Do nobenega onih, ki so stali okoli mene in strmeli vame, nimam dalje kot do tebe. Odtujil si se mi, saj nisem jaz kriva. Zdal me pusti, sicer pokličem policaja."

"Lida!" Gospod se je zrušil na klop, ki je stala ob eesti, snel klobuk glave in se očitno zelo spehan vrgel v naslon.

"To torej je... policijo zoper mene... in vendar sem vedel tisti trenutek, ko si se pojavila na stopnici, da si tam — zavoljo mene. Da si tam zame, da bi te videl... Da bi ti bila vsa ta množica trojih se, rjavčih se gladnežev brez pomena, da nisem jaz v njej, zak, Danilo. Povej, če je bilo drugače! Tiho povej, saj ni treba glasno. Treni s trepalnicami, da bom vedel, da boš vedela ti sama, ki si to trdovratno tajiš."

Lida je sedla z nasmehom, ki je neizprosno kazal ponižanje, kraj njega na klop, dvignila konce čevljev izpod krila in se zavržala vanje.

"To je tako, da si ti še vedno domisljiv. Množica, ki šteje na stotine, bi bila brez pomena, če bi ne bilo tebe v njej: to je dovtip, vreden te vsega, kakršni si. Toda povej, kaj si videl?"

Ozrla se je postrani k njemu, izvala valovja las je vzbledela, komaj ozka brada.

"Kaj sem videl? Hm! Tebe sem videl tako, kakršne si nisem nikdar mislil. Kdor te je ugledal dva koraka pred tistim levjim gobcem, pred leopardovim v klopklo zvitem životom, je občutil, da nisi kdorsibodi. Velika vera je v tebi, ki je tvoje telo niti ne more izraziti. Komaj obraz."

Srečal jo je z očmi, ki mu jih je prožila, široko razprte in strmeče, in je dolgo gledal vanje.

"To si torej videl", je skimala žalostno, gornja ustna ji je bridko vzdrlžala.

"To torej in drugega nič? Občinstvo je občinstvo, in če so sami taki in njem, kot si ti. Drugega nič... in vendar... Mogoče se ti sanja, Danilo. Zatisneš oči in opolnoči jih začuden odpreš... Mogoče jih odpreš... Lahko noč!"

Sestrela je pozdrav, kakor, breza šelestne z listi, kadar se nagne dan. Po pesku so škripali njeni čevlji, kmalu se je svetlomodri trak, sedeč na bokih, prelil v megleno sivino mestne dalje.

Lida ni spala. Pozni popoldan je bil zadušil zeleno svetlobo, ki je bila iz parka v njeno sobo, rahli odtisi listja, vej, debel so se še poznali na tej svetlobi, na četverkotnem odsevu pred oknom. Zastiskala je oči, da bi ne videla mlačnega ugašanja dne, da bi ne čutila slovesa žarkov, ki so se kakor svetla pajčevina trkali od pohišča, od okvira okna.

Strgala je bila v sebi tujnobojno tkanino, ki se ji je bila, tiha in ljubenzljiva, stakla vseskar, kadar ni mislila na nič. Bile so to sanje, dragoceni preprogi iz Tibeta podobne, vse nerazrešene v svoji zaljubljenosti, vse nerazvezne v svoji prepletenosti. Strgala jih je in uporno premečala barve. Z navno hotnostjo otroka jih je, žive in žareče, kakršne so bile, izlila v

eno, ugašajočo, brezrazno sivkasto snov, pred katero se ji je začelo gabit.

Resignacija.... Planila je v okno in ugledala pod njim na tlaku Danilov klobuk. Jasno je sijal v slednjih žarkih strehe. Na koncih Danilovih lakiranih čevljev je trepetalo dvoje isker.

Zaklicala bi ga bila, da ni stalo še nekaj starejših ljudi na ulici.

Danilo se je šetajoč, vrteč palico med palem in kazalec desnice, leno pomikal v ustje ulice, obračajoč glavo sedaj na levo, sedaj na desno, zavedajoč se vsega in ničesar.

Tak je bil ta človek. Če si se mu zavrli v oči, se je nasmešnil, če si ga nato vprašal, ni vedel odgovora. Povsod in nikjer so bile njegove okrogle, vedno bistre oči, povsod in nikjer njegov smeh, komaj podoben smehu koga drugega. Smejal se je vsemu in ničemu. Lida je bila splela trak iz samih rož in lilij do njegovega srca, a tik pred njim se ji je zmešala štrna, in preden se je on za vedel, kaj se je zgodilo, je stopila nanjo.... Tak je bil, da je bilo treba samo reči po njem, in bi ga roka držala. Tak, da bi bilo treba samo zadržati zanjko in bi vztrepetal. A iztegniti roko, potegniti vrvice — koliko neznankega poguma je bilo treba za to dejanje. Pogumna je bila Lida zelo — sama sebi ni zdelo, a ljudje so trdili — a tiste srčnosti, neomahljive zavesti ni imela, ki jo je bilo treba napram Danilu.

Naj gre, kamor mu drago, je zaklicala za njim in Danilo se je že okrenil, da bi zavil za vogal.

Zdal — če kriknem, se ozre, je pomislila v navalu vroče volje, kri ji je igrala v očeh — Danilo je zavil, ugasnil je klobuk, razpršile so se zvezde na njegovih čevljih.

To je resignacija, si je rekla Lida in se na vsem tihem opravičila. Za njim? Kaj še! V njej je bil bridke, brezpogojen ponos, mnogo-kdaj brezuten tako, da ji je izmikal celo besede srednje prijaznosti, povprečne družabne vladnost napram Danilu. Se ji je krvavila včas včas, ussekana v tihni noči, v razglabljanju, a da je dišal le en izraz, le glas besedi po krvi — omedleti bi morala sramu.

Mučila se je s ponižanjem, dokler je bila sama, a ko mu je stopila pred oči, je bila čist in gol ponos. Na tisti hladni, objestni, ki je neprodušen in poln kakor kamen, privzgojila si je bila ponos produšnega ustroja, prosjojen, blesteč in vabljiv kakor opal....

Danilo je bil za vsa taka izražanja ženskega značaja nesprejemljiv. V njegovih očeh je vedno blestelo plamenov toliko obilje, da nisi našel svojega v njih, kakor si iskal in vedel, da je tudi tvoj med njimi.

V visoki večerni mrak, vžgan od zvezd in blestečih krogel kandlabrov, je nemo štrlelo pratrsko kolo. Ogromne motoroge, proti obodu krepko zavijene, so se zdele prebiske za toliko razsežnost ograda. Spodnji vozovi, za obod pripeti, so bili jasno prizmatični, a čim više je visel voz na periferiji, tem odločnejše se je strlela ožila v stožec. Tako je slepila daljava. Očesu se je zdelo, da najvišji voz, natanko nad tečajem višje na gornjem obodu, kipi s tožčasto streho v brezmejno prostornost neba kakor topol.

Na obeh cestah in na veliki trati pod kolesom se je bilo nabralo ljudstva pol mesta. Nisi razločil rame od rame, ne glave od glave. Gomazelo je živih bitij, niti za trenutek mirnih, masa pri masi. Le erte obih cest in travnika so se zarežale tudi vanjo.

Lida je sedla na konja in ga za uzdo naravnala na streho prvega voza. Ko je obstala in se ozrla na okoli, ji je hladen veter puhnil v lase, v obraz in konj se je mrzlično stresel.

"Moj konj, moj", je potrepla vrat z orokavičeno desnico in se ga tesneje oklenila z nogami. Slišala je, da se ji je tresel glas, in se je bala, da bi ne prenesla nemira na žival. Konj je stal na strehi kakor ulit, glavo pokonci, ušesa napeta.

"Moj, moj", je prosila jahalka, dotikajoč se s šopastim koncem biča grive na vratu — tečajji so zaškripali in kolo se je pomikalo navzgor.

Po prvem kratkem škripu, ki se je čul jasno, čeprav je stalo spodaj najmanj deset tisoč ljudi, se je zibalo kolo brezglasno, strahotno, tiho, kakor ogromen svet v svemiru.

Obzorje se je razmaknilo, mesto z mrežo luči in lučie se je razprostrlo čez svet. Zrak je postajal

hladnejši, čistjši, množica spodaj se je strjala v negibno črno snov, ki je lepela na tleh kakor madež.

"Moj konj, moj...." Lida se je trudila, da bi držala glas na isti višini, a ji je vzle temu uhajal kvšku. Kak vtis pač dela na konja, tresoča se po vsem telesu, glasno diha je iz vročih ust?

Konj je jel lahno in previdno plesati po strehi. Dvigal je noge, a jih je takoj zopet postavljaj na tla. Zdajpazdaj mu je nestrpno vzdrgelata koža, že se je svetlikala dlaka v sijju zvezd.

Lida je tonila v sinjo snov, z brezpomno kretnjo v zraku je obvisela na najvišji točki kolesa.

Spodaj se je videl ta prizor takole:

V pordelo sinj pratrskega neba se je dvigalo, kvader nad kvadrom, počasi in škripaje, orjasko kolo. Motoroge so letele na videz daleč nekam za obzorje. Previdno pomikanje kolesa je dramilo občutek, da se z njim vrti ves zvezdni nebes, počasi in škripajoč, in da se tla pod ljudmi, kakor obzorje pada, dvigajo in odpirajo širok pogled v zasvetne prostore. Tihom in strme se je vdajala množica temu občutku, nihče ni rekel ne glasu, ne besede začudenja, ker se je vsakdo bal, da se vsak hip premakne svetovje v še čudovitejšo, nevarnejšo lego.

Vrhu najvišjega voza je stal kakor iz brona ulit konj in na konju je sedela jahalka. Kdor je videl njeno strmo zavijeni klobuk z viteškim peresom na robu, njene tenke roke, rokavice na rokah, bič, konju v pomirjenju na grivo položen — je videl mnogo. Splošni vtis je bil ta, da v tisti strmo glavi, višini, na ozkem sedlu sedi nekaj človeku podobnega, da tam za skoro eteričnimi oblikami človeškega telesa bije v strahu in smrti grozi človeško srce in da nevidno, kakor luč zvezde, ki se ni prišlo do nas, sije luč iz njene groza, groza, smrtina groza....

Masa se je zgnanila in se sprožila v eno kretnjo, kretnjo občudovanja, zavisti sovrašstva. Zabučalo je od ceste do ceste, čez vso trato — Lida je bila zdrknula s sedla.

"To si lepo naredila", se je začuden smejal Danilo in se preril do nje. "Zopet ena tvojih pustolovščin, ki bi rada, da bi gledalca obilila kurja polt. Čemu je tega treba? Ali me ne poznaš več, Lida?"

Lida mu je malodane pala v naročje. Iz njene obleke je še vedel hlad višine, vsa zvezdnata se je zdelo po čelu, po licih. In roke! Potegnili ji je rokavice z njih in jih grel v svojih.

"Kako so mrzle, ali ti je vsa kri izginila iz njih?" je ječal neumno in jih stiskal v svojih.

"Ti si pravzaprav brezmejno neumna, to moram reči. Pa po vsem tem, kar se je danes zgodilo, ta neumnost nima običajnega pomena. To je neumnost neke višje vrste.... Teško se izrazim...."

Ušla mu je v množico. Teško se je ril za njo, dokler je ni zagrabil za rokav in je ustavil.

"Pusti me, ne govori, molči! Ne moreš se izraziti? Bolje, da si tiho. Ali sem zopet predstavljala zate? Ali si zopet bil ti pod kolesom in nihče drugi? Ej, govori!"

Peljal jo je v dvorev, ki je bil še prazen, — napol blažen, napol srdit, ves negotov in nestrpen.

"Meni menda ni veljalo, zame so take vožnje previsoke. Kateri zemljan jih razume? A da sem bil jaz, moj novi klobuk, recimo, povod temu podjetju, o tem ne dvomim. Teško je dvomiti o stvari, za katero gotovo veš. Ti se smeješ?"

Lida se ni smejala. Obrnila je ves obraz k njemu, da mu je neizprosno zablestel, bled do ustnice.

"Kaj?" je dahnil prestrašeno. "Nič", je sknila Lida in stopila v njegov korak.

"Zdal ti povem nekaj", je rekla odločno po kratkem molku. "Zdal ti povem nekaj, ker se že dolgo nisva videla in se menda ne bova več. Ali si že pomislil, zakaj ne hodim za teboj? Zakaj me ni nikjer, ko bi se ti vendar ne zdelo čudno, če bi me kje videl? Zakaj.... zakaj.... se, skratka, ne brigam zate, ko bi se vendar tem laže, ker se tudi ti brigáš, zelo močno brigáš zame, in bi bilo le človeško, če bi se ti bližala, ko se mi bližáš ti? Vsa svojega polovico bi naredila in bi bila tam — feji! Moji živci so ranjeni...."

"Okleni se me, preljuba, saj komaj hodiš!"

(Konec prihodnjic).

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

Duhovni boj	—60	Ivan Resnicoljub	—20
Evangeljska zakladnica	—50	Izidori, pobožni kmet	—20
Gospod usliši moje molitve	—20	Jama nad Dobrušo	—20
z posebno velikimi črkami	\$1.00	Jaromil	—20
Ključ nebeskih vrat	—50	Jeruzalemski romar	—45
Jezus in Marija	—40	Kristusovo življenje in smrt	—20
Marija Varhinja	—60	vezano	\$3.00
Marija Kraljica	—60	Krištof Kolumb	—20
Marija Kraljica, elegantno	—60	Križana umiljenost	—40
vezano	\$1.20	Kaj se je Makaru sanjalo?	—50
Pot k Bogu, v šagrin vezano	\$1.20	Lažnjivi Kljukce	—20
Rajski Glasovi	—50	Leban, 100 beril	—20
Rajski Glasovi, elegantno	—90	Lepa Vida (Cankar)	—20
vezano	—90	Maksimilijan I.	—20
Rajski Glasovi, v slonovo	—20	Marija, hči polkova	—20
kost vezano	\$1.20	Mati, socijalni roman	\$1.00
Sv. Ura, elegantno vezano	\$1.20	Malomestne tradicije	—20
Sv. Ura, v slonovo kost ve-	—20	Mir Božji	—70
zано	\$1.20	Miklova Zala	—35
Skrbi za dušo	—60	Mirko Postenjakovič	—20
Skrbi za dušo, elegantno ve-	—20	Na divjem zapadu, vez.	—60
zано	\$1.20	Na indijskih otokih	—30
Nebesa naš dom, elegantno	—20	Najdenček	—20
vezano	\$1.20	Na jutrovem	—35
Vrtec nebeski	—40	Na krivih potih	—30
		Na različnih potih	—20

POUČNE KNJIVE:

Abecednik slovenski, 74 stran	—25	Narodne pripovedi, 1, 2	—20
Abecednik slovenski-angl.	—25	in 3. zvezek po	—20
Abecednik angl.-slovenski	—25	Naseljenec	—20
Abecednik angl.-slovenski	—25	Na valovih južnega morja	—15
Abecednik slovenski in slo-	—40	Nesrečnica	—20
vensko-angl. slovar	—40	Negodan a Palavanu	—20
Berilo prvo, vezano	—30	Nikolaj Zrinski	—20
Berilo drugo, vezano	—40	O jetiki	—15
Berilo tretje, vezano	—40	Odkritje Amerike, vez.	—80
Cerkvena zgodovina	—70	Pasjelavci	\$1.00
Dobra kuharica, vezano	\$3.00	Prihajač	—30
Domači zdravnik, vezan	—75	Pregovori, prilike, reki	—25
Domači živinozdravnik	—50	Prst bčevem Grogi	—20
Evangelij	—50	Prst božji	—20
Fizika 1. in 2. del	—45	Pariški zlatar	—25
Hitri računar, vezano	—40	Randevouz	—25
Navodilo za spisovanje raz-	—70	Revolucija na Portugalskem	—20
nih pisem	—70	Senila	—15
Nemščina brez učitelja, 1.	—50	Simon Gregorčiča poezije	—45
in 2. del po	—50	Stanley v Afriki	—20
Nemščina brez učitelja, 1.	—50	Strahovalci dveh kron, 2	—20
in 2. del, vezano	\$1.20	zvezka	\$1.60
Občna zgodovina	\$4.00	Sherlock Holmes	—80
Pesmarica, nagrobnice	\$1.00	3, 4, 5. in 6. zvezek po	—80
Poljedelstvo	—50	Sveta noč	—20
Popolni nauk o čebelar-	—20	Srečlovec	—20
stvu, vezan	\$1.00	Strah na Sokolskem gradu,	—20
Postrežba bolnikom	—20	100 zvezkov	\$5.00
Pouk zaročenem, vezan	—70	Strelec	—20
Prva nemška vadnica	—35	Sanjska knjiga, velika	—30
Sadjejeja v pogovorih	—25	Slovenski šaljičve	—35
Schimpffov nemško-sloven-	—20	Stiri povesti	—20
ski slovar	\$1.20	Tegetthof	—25
Schimpffov slovensko-nem-	—30	Turki pred Dunajem	—30
ški slovar	\$1.20	Trije rodovi	—60
Slovenski pravnik	\$2.00	Vojna na Balkanu, 13 zvez.	\$1.85
Slovar slovensko-nemški	—20	Zlate jagode, vez.	—30
(Janežič-Bartel), vez.	\$2.50	Zivljenjepis Simon Gregor-	—20
Slovenska kuharica, vez.	\$3.00	čiča	—50
Slovenska Slovica, vez.	\$1.25	Zivljenja trnjeva pot	—30
Slovenska pesmarica 1. in	—60	Znamenje štirih	—30
2. zvezek po	—60	Za kruhom	—20
Slovensko-angl. slovnica,	—20	Z ognjem in mečem 7 zvez.	\$2.00
ca, vez.	\$1.00	Zivljenje na avstr. dvoru ali	—78
Spisovnik ljubavnih pisem	—40	Smrt cesarjeviča Rudolfa	—

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad-dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Bar-ber-ton, O.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VERHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEK, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Avenue, N. E. Cleveland, Ohio.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28. St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308-6. St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, št. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreca Jezusa, št. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, št. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne poši-ljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe na predsednika porotnega porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode stralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

ČLANOM IN ODBORNIKOM KRAJEVNIH DRUŠTEV V NAZNAJJE!

Vse proteste, incitacije, predloge in sploh vse uradne stvari oziroma dopise, ki se tičejo J. S. K. J. JE POŠILJATI GLAVNEMU TAJNIKU.

Najprej mora glavni tajnik vse pregledati, ker mi brez njegove vednosti ničesar ne natisnemo, kar se tiče Jednote.

Vse, kar bo on odobril, bo v našem listu pravočasno priobčeno.

Uredništvo G. N.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

V ruskem ujetništvu. Pariški listi poročajo iz Petrograda, da so bivšega branitelja trdnjave Przemysl generala pl. Kusmaneka prepeljali v Voronež. Tam so ga internirali, vendar pa se sme prosto gibati. Rusko mesto Voronež leži ob reki Don in je važno železniško križišče s 100.000 prebivalci. — Iz Curiha se poroča, da, ko so preiskali prtljago avstro-ogrskih častnikov v Kijevu, so našli v ročnem kovčgu generala Tamassya zastavo trdnjave Przemysl in pri drugih častnikih pa zastave posameznih polkov, razrezane v kosce.

Izvoz živine. Na Kranjskem so kompetentne oblasti sklenile prepovedati vsak izvoz živine iz dežele. To prepoved je pa centralna vlada na Dunaju razveljavila.

Važen predlog. Sodrug Mlinar je predlagal na zadnji seji občinskega sveta v Ljubljani, naj bi prodajal mestni magistrat v svoji vojni prodajalni tudi mleko. Ta predlog je velike važnosti in je le želeli, da bi postal tudi dejstvo. Ko so pred leti podražile mlekarice mestnim odjemalcem mleko, je prevzel magistrat prodajo mleka tudi v lastni režiji. Takratni poizkus se je obnesel izborni in prebivalstvo je kar drlo v mestno mlekarino, ker je bilo preprosto, da dobi "nekrščeno" mleko. V sedanjih časih bi bila prodaja mleka še večje važnosti.

Lastno vojno pekarno. Mestni magistrat baje v bivši pekarni "Konsumnega društva za Ljubljano in okolico" v Spodnji Šiški.

Smrtna kosa. Iz Idrije poročajo: Spominjamo se moža, ki ga ni več. Kot žrtev sedanjih groznih vojnih razmer je moral v hladno zemljo. Vsa Idrija je zaplakala. Plemenit mož je bil pokojni dr. Jan Jurič Stverák. Ni ga prebivalca Idrije in njene okolice, da bi se ne spominjal s hvalečnostjo na njegovo delovanje v prid idrijskega ljudstva. Po rodu Čeh, po mišljenju trden demokrat, po značaju blaga duša je zdravnik dr. Stverák zdravil. Čudne besede, kaj ne? Kot Čeh je ljubil Slovence, kot demokrat je cenil trpi-na-delavca, kot blaga duša je raz-

umel, da so čisto druge (duševne, materialne) bolezni hujše kot tiste, za katere naj on predpiše recept. Dr. J. J. Stverák je bil vzor moža. Ob njegovem grobu je bila delavska Idrija ene misli: kje se bo našel njemu enak? Bolniki so ihteli; nobeno oko pa ni bilo brez solze. Idrijsko delavstvo se bo vedno spominjalo dr. Stveráka kot enega najdražjih, kar jih je imelo.

Slabo! Z Jesenic. Poročamo naj z Jesenic oziroma Save, kako je pri nas? Slabo! Zakaj? Povsod so menda sedaj taki vzroki. Draginja, neznanost draginja vlada in pri majhnih zaslužkih je dandanes hudo živeti. Poročati moram še o volitvi v nezdano zavarovalnico rudarjev in fužinarjev. Socialno-demokratski kandidatje so dobili 331 glasov, kandidatje krščansko-socialne zveze 65 glasov. Kdor pozna prejšnje čase, ta ve, kaj to pomeni.

Težko je živeti! Iz Trčiča na Gorenjskem. Razmere bi hoteli vedeti, namreč razmere iz Trčiča? Ustno bi vam že razložil, ali zapisi to, kar mene in moje tovaršice boli, oh — pisal bi zastoj, ker v interesu "javnega mira in reda" bi itak ne prišlo na svetlo, pre-stroga je cenzura! Predstavlja pa si vsakdo lahko: imeti 2 K (beri in reci dve kroni) na dan, doma pa čeno ter tri ali štiri otroke in potem živeti, živeti življenje človeka! Cene so grozno poskočile, draginja je neznanost.

Prekrba vojaških vdov in si-rot. Ljubljanski listi pišejo: Izšla je naredba o prispevkih za pre-skrbo vdov in sirot gazistov in moštva stalne armade (vojne mornarice), deželne braube in črne vojske, ki so ali pred sovraž-nikom padli ali pa umrli na ranah v sled vojnih naporov. Vdove po-častnikov in gazistov s častniško stopnjo bodo dobivale pokojnino z doklado vred po razredih (12) od 1050 K do 8100 K. Sirote bo dobivale, če je brez očeta, vzgo-jevalni prispevek po razredih od 525 K do 4050 K. Dobivale bodo nadalje vdove po infanteristu let-nih 108 K, po fratriju 144 K, po korporalu 180 K, po četovodji 216 K, po podčastniku 270 K do

360 K in po kadetu 450 K. Če so vdove popolnoma dela nezmožne, dobe še letni prispevek 96 K. Za vsakega nepreskrbljenega otroka dobe pri fantih do 16. leta in pri dekletih do 14. leta po 48 K. Za vsako nepreskrbljeno siroto je določenih po 72 kron.

ŠTAJERSKO.

V ruskem ujetništvu. Iz Solčave poročajo: Popolnoma smo mi-slili, da je Ignacij Ošep, posestnik v Solčavi, mrtev, ker se kljub po-izvedovanju ni moglo nič zvedeti o njem. A čisto nepričakovano pa pride z Ruskega dopisnica od nje-ga, ki je potrebovala ravno 63 dni. Žena jo je dobila 6. aprila. Piše ji: Bournal, 22. jan. Predra-ga mi žena! Preteklo je že pol le-ta, odkar sem vzel slovo od vas, tudi v tem času nisem dobil nobe-nega pisma od doma, torej nič ne-vem, kako je še kaj doma, ali ste še vsi živi in zdravi ali ne. Nazna-nim Ti, da sem bil od krogle v no-gu ranjen, a sem zopet ozdravel, tudi drugače sem se zdrav. Daleč od slavenske domovine težko pričakujem časa, da bi se mogel zo-pet vrniti nazaj k vam v domači kraj. A kdaj bo to, tega pač ne-vedim. Piši mi takoj, če boš to do-pisnico dobila, kako je še kaj do-ma, ker to me zelo skrbi, pa bodi potolažena. Bog bo že vse tak-ombril, da bo prav. Pozdravi! Ign. Ošep, Bournal, gubernija Tomsk, Sibirija. — Posestnikov sin Fran Ferik, doma iz Selnice ob Mari-vojak 47. pešpolka, ves čas vojne ni dal glasu od sebe. Njegovi do-mači so bili prepričani, da je mrtev. Te dni pa je pisal domov, da se nahaja že od jeseni v ruskem ujetništvu. Siromak se ne ve, da mu je medtem umrl njegov oče. — Mihael Marčič, doma iz Hoč, vojak 26. domobranskega pešpol-ka, je prišel v rusko ujetništvo. Stariši so ga smatrali za mrtvega. Pred kratkim pa so dobili iz Ru-sije pismo, v katerem jim sin po-roča, da je ujet v mestu Rovnoje, koder gre lahko vsako nedeljo v katoliško cerkev k službi božji. — Posestnik Jožef Potočnik v Gor-njem gradu št. 104 je sedaj kot ujetnik v Nižnem Novgorodu. Po-grešali so ga že od avgusta sem.

Pogrešajo se: Janez Marček iz Svetineev, pošta Sv. Urban pri Ptuj, deželnoobrambovski pešpolk št. 3, 2. stotinja. — Jožef Pristovšek, pešpolk št. 87, 2. maršbata-ljon, 7. stotinja. Po njem poizve-duje Konrad Kager, pasar v Ce-lju. — J. Krnhar iz Pletovarja št. 21. Spitalič, Konjice, domobran-ski pešpolk št. 26, 9. stotinja. — Janez Hrovat iz Skomerja, pošta Vitanje, domobr. pešpolk št. 26, 2. nadomestna stotinja. — Ivan Vigec iz Ruš nad Mariborom, čet-ovodja pešpolka št. 87, 4. stotni-ja. Zaslužil si je že srebrno kolaj-no in do 2. dec. je še večkrat pi-sal. — Alojzij Rojko iz Derstele, Sv. Urban pri Ptuj, domobr. peš-polk št. 26, 10. stotinja. Bil je v boju v Galiciji. — Pavel Toličič iz Hočkega Pohorja, pošta Hoče pri Mariboru, bil je pri polku cesar-skih streleev št. 4, 5. poljska stot-ninja. — Janez Bračič iz Črešnjev-ca, pošta Slov. Bistrica, pešpolk št. 47, 11. stotinja.

Odlikovanje. Korporal Štajer-skega pešpolka št. 87 Bukovnik in poddesetnik istega polka Ivan Pavčnik, doma iz Jurkloštra, sta 28. dec. rešila avstr. strojno puško Rusom takorekoč iz rok. Pavčnik je pograbil strojno puško in z njo zbežal. Za njim je grmelo in treskalo ter kroglo so kakor dež letele nanj. Če je hotel rešiti strojno puško, je moral na strni vrh. Na potu je bil seveda izpo-stavljen obstrlelvanju in tudi hudo ranjen, kajti krogla mu je priletela pod levo pleče, a vendar je hitel naprej in rešil strojno puško. Pavčnik je bil za to odliko-van z veliko srebrno hrabrostno svetinjo, korporal Bukovnik, ki si je bil že prej zaslužil to svetinjo, pa je bil povišan za narednika.

Ujet in zopet zbežal. Sanitetni vojak Rudolf Dimat, doma od Sv. Lenarta v Slov. goricah, je že ves čas sedanje vojne na bojišču. Mnogo njegovih ožjih tovarišev je počiva v tuji zemlji. Dimat pa je tako srečen, da je še čil in zdrav. Enkrat je bil od Rusov ujet, a jim je zopet ušel. Imel je silno težavno pot. Pet dni se je potikal po gozdovih in ni jedel drugega kot surov krompir, pol-drugi dan pa se je skrival pod ne-kim mostom, čez katerega so Rusi neprestano marširali. Konečno se je zopet srečno vrnil k svoji četi.

Žrtve vojne. Sv. Križ pri Mari-boru. Grozovita vojna nam je vzela že tri vrle mladeniče: Simona

Nerat, Janeza Nerat in Jožefa Čepe. Prav pridnega kmečkega fanta nam je pa neusmiljena smrt še sedaj doma pobrala. Vin-cenca Dobaj iz Šobra, podomače Breznarovega Cenca. Tudi on bi bil moral na bojno polje, a ravno v začetku mobilizacije se ga je lo-tila huda vodenična bolezen, ki ga je mučila od sedaj. V bolnišnici v Mariboru, kamor je šel pred par dnevi zdravja iskat, je storila zdaj smrt konec njegovemu na-depolnemu, pa tudi mukepolnemu življenju. Zapušča doma starega, silno zalujočega očeta, ki občuti bridko izgubo še tem bolj, ker ima še tri sinove v vojni in je to-rej celo sam na svojem razsežnem posestvu. — Sv. Jakob v Slov. goricah, Umri je na legarju v Grad-cu dne 17. aprila sploščani in za-vedni slovenski mladenič Janez Kramer v 34. letu svoje starosti. Bil je štiri mesece v vojni, tam se je prehladil, prišel na Dunaj v bolnišnico, kjer je bil sedem te-dnov, nato je prišel v Grade. Bil je še velikonočni pondeljek doma. A kmalu nato je legel in ni več vstal.

Graška trgovska zbornica in vpoklicanje črnovojnikov do 50. leta. V poročilu o seji graške tr-govske zbornice javlja "Grazzer Tagblatt": Zbornični svetnik Vol-lenhals je opozoril na razširjenje črnovojniške dolžnosti do 50. leta in stavil nujni predlog, naj zbor-nica pri vojnem ministru vpli-va na to, da samostojni trgovci in obrtniki v slučaju svoje sposob-nosti lahko opravljajo svojo vojaško službo v kraju, kjer imajo svojo obrt. Svoj nujni predlog je utemeljeval s tem, da se nahaja pri vojaških poveljstvih še zelo mnogo aktivnega vojaštva in ofi-cirjev, ki se jih brez vsake gospo-darske škode lahko pošlje na fronto.

Nevihita. Sv. Trojica v Slov. goricah. Dne 26. aprila popoldne je pridrvela preko Slov. gorice ne-vihita, kakoršne smo navajeni le v vročem poletju. Kopicili so se na nebu sivi oblaki, obetajoči nam nič dobrega. Iz oblakov pa je bob-nelo zamolklo grmenje, ki je bilo za nas v teh resnih in bridkih ča-sih trikrat hujše kakor poprej-šnja leta.

Nesreča ob Dravi. Izpod Veljke poročajo: Narasla Drava je dne 27. aprila zjutraj utrgala veslanja še nevesčemu novemu brodniku Antonu Reberniku v Jančevem vrlu čoln. Da bi se rešila, je iz čolna skočila Antonija Osirnik in utonila. Železniški čuvaj Lenart Gradisnik je potegnil čoln k bre-gu, a prestrašenega brodarja je zadela menda kap, kajti oblezel je mrtev. Brodarjeva hči Alojzija, ki je bila z očetom v čolnu, je o-stala živa, a je vsled prestanega strahu hudo oslabela.

Oproščanje. Župnik Fran Muršec iz Frana pri Mariboru, ki je bil lani dne 3. avgusta aretiran in po stirimosem preiskovalnem zapo-ru zopet izpuščen, je bil pri ob-raznavi pred vojaškim sodiščem v Mariboru dne 28. aprila opro-ščen. Tožen je bil radi srbofilstva. Zastopal ga je dr. Pegan iz Ljub-ljane.

Obscen. Poslanec dr. Korošec je tožil mariborskega odvetnika dr. Ernesta Mravčaga zaradi raz-žaljenja časti. (Imenoval ga je srbofilom.) Graško deželno sodi-šče je obsodilo dr. Mravčaga na 300 K, oziroma 30 dni zapora ter na objavo sodbe v listih.

Draginja in mešetarji. Da bi se zabranilo nadaljno draženje go-veje živine in drobnice na graškem trgu od strani mešetarjev, je nasvetoval graški mestni svet namestniki, naj vpelje za vsa ži-vino, ki pride na graški trg, po-leg živinskih potnih listov še po-sebne izkaznice, na katerih mora občinski urad potrditi težo in svo-to, za katero kmet živinčce pro-dal. Na ta naem bi prekupei ne-mogli več na graških sejnih špe-kulativno dražiti živine.

KOROŠKO.

Vsak želi mir. Iz Koroške Bele poročajo: Pri nas na Beli je pač prav tako kot drugod. Ljudje se jeze nad draginjo, tarnajo in žel-jo čakajo, kdaj bo konec vojne. Vsak želi mir, mir, mir. Z bojaz-nijo v sreu čakamo, kaj bo. Sam-ski so še nekako dobro razpolo-ženi, ali družinski očetje že dokaj časa skrbno razmišljajo, kje bi se dalo manj potrošiti. Žalostno je pri nas. S tem je povedano zaen-krat vse!

Svojo najvišjo pohvalo je izre-kel cesar dr. Franu Kotniku, po-ročniku pri 7. pešpolku.

Kje se nahaja FLORIJAN KOM-PARE? Biva že 26 let v Zdu-ženih državah. Prosim cenjene-rojake, če kdo kaj ve o njem, da mi poroča, ali naj se sam ja-vi na naslov: Max Florjancič, Box 175, Moon Run, Pa. (26-5-26)

IZUČENA BABICA

se priporoča slovenskim in hrvat-skim ženam. Rojakinje v okolici North Chicago in Waukegan, Ill., kadar potrebujete babico, me po-ključite na telefon 1544 R.

Katarina Terlep, 643 Cummings Avenue, (27-5-26) Waukegan, Ill.

ŽENITNA PONUDBA.

Slovenski farmar, ki imam čez dva tisoč dolarjev še poleg home-steada, se želim seznaniti s Slo-venko v starosti od 30 do 40 let. Na denar se ne gleda, temveč za-hteva se, da je voljna voditi go-spodinjstvo na farmi. Za pojas-nila obrnite se na:

P. Migvar, c/o B. Sturgis, R. F. D. 1, Newport, Wash. (28-29-5)

Farme v Wisconsinu.

8400 AKROV

lepe farmske zemlje ob glavni progi Northwestern železnice. Po-člajna, pošta, trgovine in druge potrebne naprave blizu. To zem-ljo lastuje The Fish Lumber Co., ki daje delo kupecem zemlje, ako ga potrebujejo. Zemlja je valo-vita in se po kakovosti in rado-vitnosti prišteva najboljši zemlji v Wisconsinu. Cena je od \$10 do \$20 akre; odvisna je od lege in količine lesa na njej. Prodaja se po 40, 60, 80 ali več akrov. Takoj se plača \$2 na akre ali več, osta-nek na lahke pogoje; kdor se pa takoj naseli, lahko plača samo \$50 na 40 akrov. Drugi prodajajo ta-ko zemljo po \$25 akre ali še dražje.

St. 83. — Farma 160 akrov, 1½ milje od postaje; 40 akrov očišče-nih, ostalo lahko za čiščenje. Dobra štala s fundamentom 40x26. Iz-vrstna prilika za živinorejsko far-mo v večjem obsegu. Cena \$4200, takoj \$1200.

Pazite na moj oglas prihodnji teden. Pišite po cenik.

Pridite ali pišite na: LEO ZAKRAJSEK, 309 First Ave., Milwaukee, Wis.

Išče se JANEZ GLOVAN, doma iz vasi Škrlj. Njegov oče je u-mrl v Leadville in zapušča ne-kaj dedščine. Naj se oglasi na naslov: Martin Gradisar, c/o A. V. Smelter, Leadville, Colo. (4x 8.15, 22.29-5)

Ako želite postati samostojen gospodar — farmar

v najrodovitnejšem delu Združenih držav zahtevajte zastoj in poštne prosto podrobnejših pojasnil. Lepe delavske prilike. Naslovite: Zastopnik Magnolia Springs Land Co., 1595 — 3rd Ave., New York, N. Y.

NAZNAJLO.

Cenjenim naročnikom v Michi-ganu, Wisconsinu in Minnesoti sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik,

Mr. OTO PEZDIR,

ki je pooblaščen pobirati naročni-no in izdajati tozadevna potrdila. Upravištvo "Glas Naroda".

Pazite na nič-vredne ponar-edbe ter zahte-vajte odločno pristni Richter-jev Pain-Expel-ler z Anchorvar-stveno znakom kot jenaslikana tukaj. 25 in 50 centov v lekar-nah in narav-nost od

F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington St., New York, N. Y.

PHONE 246 — Zastopnik "GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

NEGUJTE SVOJE LASE!

Uspešno znanstveno zdravljenje po-polnoma zastoj za možke in ženske.

Ali vam izpadajo lasje? Ali se vam prič-njajo lasje predčasno redeti? Ali so vaši lasje su-hi in lepljivi? Ali imate luskinje in vas srbi glava? Ali ste plešasti, ali pričanjate dobivati plešo?

Pred lečenjem Ako trpite na ka-teri, gorinavedeni bolezni, ne čakajte, ampak se pričnite takoj zdraviti, kajti vsako zavlačevanje je nevarno. Pišite takoj po našo ilustrirano knjižico s naslovom: "RESNICA O LASEH!"

(episana od slavnega evropskega špeelista)

Kajljica vsebuje slede-ča poglavlja:

Pouk o lasih; U-stroj las in temena; Vzroki izpadanja las in pleše; Kako ohraniti zdrave in dobre lasje; Zdravljenje, vsled katerega zra-stajo lasje v šestih tednih; Osvetloš-Brada in brke; Pri-znanja in zahvale ozdravljenih ljudi.

Brezplačen poskus zdravljenja. Zelim vas prepričati na svoje lastne stroške, da bo zdravlilo "Calvacura" u-stavilo izpadanje las, odstranilo luskinje in srbečico ter pospe-silo rast las. Pošlje-mo vam \$1 vredno steklenico "Calvacu-re" št. 1. Obenem z gorinavedeno knjiž-i-co "Resnica o lasih", ako nam pošljete svo-je ime in 10 centov v srebru ali znakah, da se pokrije poštna stroške.

Šesti teden. Izrežite kupen spo-daj ter ga pošljite še danes na: UNION LABORATORY, Box 567, Union, N. Y.

Priložimo vam posiljam 10 centov za poštno ter vas prosim da mi pošljete \$1 vredno steklenico "Calvacure" št. 1 ter vašo knjižico z naslovom "Resnica o lasih" (Ta kupon priložite pismu.)

Frank Petkovšek

Javni Notar (Notary Public)

718-720 MARKET STREET

WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne smokve, patentirana zdravila

PRODAJA vožne listke vseh prekomor-skih črt.

POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.

UPRAVLJA vse v notarski posei spada-joča dela

Običajna zmota.

Na tisoče Amerikancev trpi na boleznih v drobu in najnavadnejša med temi je konstipacija (zaprtje) in nje komplikacije. Večina teh bolnikov dela isto napa-ko, to je, da rabi pilule in različna odvajalna sredstva, ne da bi se kdo informiral, če so ta sredstva škodljiva ali ne. Vsako močno odvajalno sredstvo, ki oslabi telo ali ki povzroči, da se telo navadi na to sredstvo, je škodljivo. Ako trpite na konstipaciji ali kaki bolezni, ki izvira iz nje, rabite sredstvo, ki vam bo ne le princ-slo olajšave, temveč bo v istem času tudi ojačilo vaše prebavne organe. Tako sredstvo je

TRINER-JEVO ameriško Elixir grenko vino

Napravljeno je iz rdečega vina in zdravilnih rož, odvajalnih, toničnih in aromatičnih — ter je namenje-no za

KONSTIPACIJO, KOMPLIKACIJE SLEDNJE, SLABO PREBAVO, NAPETOST, BOLEČINE V DROBU, ŽELOČNE BOLEZNI, NERVOZNOST, OSLABELOST.

Uspeh tega zdravila je zelo dober pri boleznih, pov-zročenih ali zvezanih s konstipacijo in slabostjo. Vsled tega naj bi se rabilo ob prvem znaku nerednosti pre-bavnih organov.

Cena \$1.00

V lekarnah

JOS. TRINER, izdelovalec

1333-1339 S. Ashland Ave.,

Chicago, Ill.

Ako vas mučijo revmatične ali nevralgične bolezni, poskusite Trinerjev Liniment. Olajšal vam bo takoj bolečine. Cena 25 in 50c; po pošti 35 in 60c.

Senca meča

ROMAN IZ ČASOV NAPOLEONA I.

Angleški spisal Robert Buchanan. — Za Glas Naroda prevel G. P.

23

(Nadaljevanje).

Oče Roland je že doživel take prizore in dosti jokajočih se mater in žalostnih sinov je prišlo k njemu po tolažbo. — a nikdo ni še tako govoril kot ta mož. Prišli so v solzah in odšli so v solzah, udani v neizogibno. Ta mož, dasiravno razburjen, pa jel brez solza, ponosen in skoro aroganten. Stal j pokonci in pogled je imel trdno uprt v duhovnika.

Oče Roland je zmignil z rameni ter pričel drgniti roki drugo ob drugo.

— Ti si torej izžreban?! — Žal mi je zate, ubogi dečko, a moral si se boš ukloniti.

— Ali ni noben izjeme?

— Nobene...

— Dasiravno sem edini sin svoje matere?

— Ne, to ne velja sedaj nič več. Poklecalo se je celo hrome in pohabljen. Res težka stvar, a Cesar mora imeti vojske!

Nastal je odmor, tekmo kojega je Rohan nepričakovano zrl na duhovnika. Konečno je vendar pričel govoriti:

— Zelo dobro, oče Roland! — Vi ste slišali moj sklep. Cesar mi ne bo prizanesel, sovaščani mi bodo pomagali. Raditega sem prišel k vam!

— K meni?

— Da, k vam. Vi ste svet mož; dajate odvezo in pripravljate duše na smrt. Namestnik ste božji na zemlji. Proti Cesarju se pri- tožujem pri Bogu, pri križanem Kristu. Njemu in vam rečem, da je vojna strašna, da je Cesar vrag v človeški podobi, da je Fran- cija nesramnica. Držati se hočem zapovedi Boga — — — to je, ne ubijati. Nočem biti poslušen Cesarju, ker nočem podpirati zla.

Vaš Bog je Bog usmiljenja in miru. Krist je rajše umrl kot pa da bi dvignil svojo roko proti sovražnikom. Vi pravite, da Bog živi, da Krist vlada. — — — Sedaj naj mi pomaga in po njegovo pomoč sem prišel!

Težko bi bilo reči, ali je govoril Rohan resno ali ironično. Stal je povsem mirno, smrti nobel v lice in glas se mu ni tresel. Oče Roland je bil presenečen. On sam ni bil prav poseben prijatelj Cesarja, a take besede so bile vspricho razmer naravnost strašne. Odgovoril je mirno in trdno:

— Sinko moj, na kolenih bi moral biti, kadar prideš iskat po- moči Boga. Potrebuješ srečo, dušo, ki pride v ponižnosti in molitvi, dovoli mnogo, — morebiti vse. Zeli se mi, da si jezen. Z jezo ni tre- ba iskati pomoči Krista!

Rohan je namah odgovoril.

— Vem to in sem že slišal o tem. Dostikrat sem že molil, a danes ne bom sklonil kolena v molitev. Pustite, oče Roland, da vas vprašam. Dober človek ste, ki ima sree za ubogega. — Ali je prav, da se vrste te vojne? Ali je prav, da naj pogine petstotisoč mož kot jih je lamsko leto v ruskem snegu? Ali je prav, da kliče Cesar sedaj nadaljnjih štiristotisoč? To pa še ni vse. Ali niso vsi ljudje bratje? Ali se ni to izkazalo v Parizu? Ali je dobro za brate, da more drug drugega, da trpinčijo drug drugega, da brodiijo do člen- kov v krvi sobratov? Ako je vse to prav, potem — zapomnite si to — je vaš Krist krivičen in na tem svetu ni nobenega prostora za vašega Boga!

To je bilo strašno. Župnik je skočil pokonci ter zakričal:

— Nikakega bokeskrumstva!

Nato je stopil k ognju ter resno nadaljeval:

— Ti ne razumeš vse teh stvari. Ne rečem, da nimaš nobenega vzroka za pritožbo. Kar se pa tiče vojn, so bile vedno, odkar ob- staja svet. Celó v sv. Pismu je čitati o vojnah. Ljudje so prepri- ljivi in taki so tudi narodi. Narod ali posameznik, to je vse eno. Ako te kdo udari, mon garz, ali ga ne boš udaril nazaj? Ali ne boš branil svojih pravic? Dobro, tudi narod ima svoje pravice kot jih imas ti!

Rohan se je čudno smejal.

— Ali je to, kar pravi Krist? Ali ni nasprotno rekel: — Če te udari kdo po levem licu, mu ponudi še desno?

Duhovnik je zakašljajal ter ni za trenutek vedel, kaj naj odgo- vori. Nato je rekel:

— To je črka postave, mon garz, a treba je gledati na duha. Da, duh postave je glavno. Sedaj, ko sva sama, ti hočem po pra- vici povedati, da tudi jaz ne ljubim Cesarja. Bil je surov napram sv. Očetu ter sploh ni cesar po božji postavi. A on je tukaj in mi se moramo pokoriti, mi vsi. — Cerkev in vi ostali. Hočem ti pa na- vesti še drug izrek: Dajte Cesarju, kar je cesarjevega in Bogu, kar je božjega. — Na ta način je treba presoditi celo stvar. Tvoja duša pripada Bogu in on jo bo varoval. Tvoj umrljivi život pa — hm — pripada zaenkrat Cesarju in ta je slučajno Napoleon.

Rohan ni takoj odgovoril, temveč pričel počasi hoditi po sobi gorindol.

Mali župnik, ki je mislil, da se je pomiril, je rekel s svečanim glasom:

— Moliva!

Rohan se je zganil.

— K komu?

— K dobremu Bogu.

— Kateremu pripada moja duša?

— Da! — Amen!

Duhovnik se je pokrižal ter stopil v molitveniku.

— In ne moje telo?

— Ne tvoje telo, — ki je prah! — — —

Duhovnik se je že hotel spustiti na kolena, ko mu je položil Rohan svojo roko na rame.

— Ne danes, oče Roland! Dosti sem slišal in sedaj vem, da mi ne morete pomagati.

— Kako to, moj sinko? Molitev bo pomirila tvojo razburjeno dušo in slišal boš skrivni glas Boga.

— Ne, jaz ne morem moliti! Še najmanj pa k njemu!

— Kako to?

— Ne hudujte se, oče Roland, a mene ni mogoče premagati s strahom. V i ste dober mož, a vaš Bog ni za ta svet, in ta svet je ono, kar jaz ljubim.

— To je greh!

Oče, jaz ljubim življenje in svojo moč; ljubim deklece, ki živi v mojem sreč in svojo mater. Vse to ljubim jaz — in mir! Vi imenujete moje telo prah, — a zame je ta prah dragocen. Radi- tega sem prisegel, da ne bom nikdar izvršil kakega umora in to na povelje drugega. Samega sebe bom branil, če bom mogel. To je vse in samoohranba je upravičena. Lahko noč!

Stal je že pri vratih, ko je oče Roland, ki je bil v resnici poln usmiljenja, zakričal:

— Počakaj, počakaj! Pomagal ti bom, če bom mogel!

— Vi ne morete! — je odvrnil Rohan: — niti vaš Bog, oče Ro- land. Umrl je pred davnim časom in nikdar več se ne bo vrnil. — Cesar je oni, ki vlada svet in ne On!

Predno je mogel župnik kaj reči, je Rohan že izginil. Mali župnik je sedel na stol ter si obrisal potno čelo.

V isti uri, ko sta govorila oče Roland in Rohan, je klečala Mar- cea Derval v svoji mali sobici ter molila.

Bila je sama, kajti njena uboga, potrtá mati se ni še podala k počitku. V pritličju je bilo veliko govorjenja in vse je zabavljalo na Rohana.

Seveda, niti eden ni mislil, da se bo Rohan resno upiral kon- skripteji. Za to ni bilo nobene prilike, kajti dežela je bila pozorna na ubežnike in na morje ni odšlo nič večjih ladij. Kljub temu pa je bil Rohan "strahopetec" in Gildas je bil naglasnejši pri zabav- ljanju.

Mareela pa je molila pod obema slikama, ono Matere božje in "sv. Napoleona." Za dušo njenega zamrlega očeta, za starega kor- porala in ljubljeno mater, za njene brate in posebno za Gildasa, ki je bil potrjen in konečno je izgovorila tudi ime Rohana Gwen- ferna. — Blagoslovi mojo ljubezen do Rohana, sveta Devica, in pripelji mi ga nazaj iz strašne vojne. Odpusti mi tudi, da sem po- tegnula to številko in dodeli mi milost, da te nikdar ne razžalim.

(Nadaljuje se).

Velika zaloga vina in žganja.

MARIJA GRILL

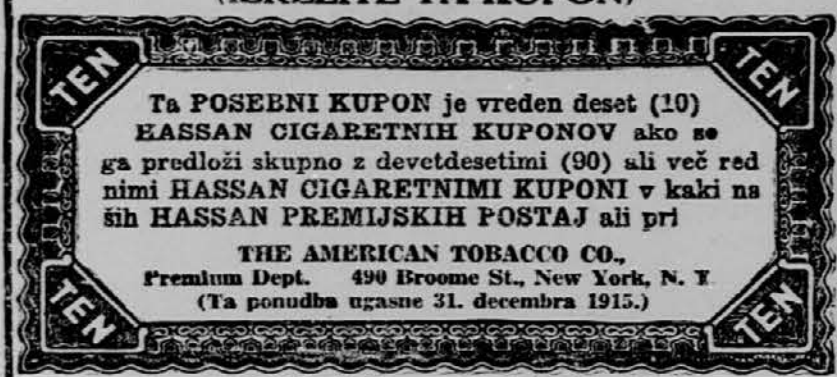
Prodaja belo vino po ..... 70c. gallon
crno vino po ..... 50c.
Drežnik 4 galone za \$11.00
Brinjevec 12 steklenic za \$12.00
4 galone (sodček) za \$16.00

Za obilno naročbo se priporoča

Marija Grill,

5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

ZASTONJ deset (10) HASSAN kuponov (IZREŽITE TA KUPON)

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav,

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Novo stensko mapo cele Evrope.

Cena ji je \$1.50.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Najmodernejša

TISKARNA

"GLAS NARODA"

Izvršuje vsakovrstne tiskovine po nizkih cenah,

Delo okusno. Izvršuje prevode v druge jezike.

Unikato organizirano.

Posebnost se družvena pravila, okružnice, pamfleti, ceniki itd.

Vsa naročila pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJ-
VEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

HARMONIKE

božni kuharstveni vrste izdelujejo in popravljajo po najnižjih cenah, a dela trdno in cenovno. V popravilu manjših vrstke polja, kar sem je nad 13 let tukaj v tem poslu in sedaj v svo- jem lastnem domu. V popravilu vrstke krensko kakor vse druge harmonike ter ročnim po delu kakor koli. Zelo nizka cena nadležnih vrstke.

JOHN WENZEL

1017 E. 62. St., Cleveland, Ohio.

Za slovenske grafofonske plo-
šče, Columbia grafofonske, zlatino
in srebrnino obrnite se name.

A. J. TERBOVEC,

Frontenac, Kans.

(7-11 v sob)

Za en dolar

dobite dnevnik "Glas Naroda"

SKOZI ŠTIRI MESECE.

"Glas Naroda" izhaja v šestih
dneh na 30 straneh. V njem naj-
dete važnejše vesti vsakega dne.

vesti iz stare domovine in zani-
mive povesti.

Vse osebe lista je organizirano
in spada v strokovne unije.

Prosti nasvet in infor-
macije priseljencem.

"Thi Bureau of Industries and
Immigration" za državo New
York varuje in pomaga priseljen-
cem, ki so bili oseparjeni, oropa-
ni ali s katerimi se je slabo ra-
valo.

Brezplačno se daje nasvete pri
seljencem, kateri so bili osepar-
jeni od bankirjev, odvetnikov, tr-
govcev z zemljišči, prodajalcev
parobrodskih listkov, spremljeval-
cev, kažipotov in posestnikov go-
stila.

Daje se informacije v natural-
nacijskih zadevah: kako postati
državljan, kjer se oglašiti za dr-
žavlanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s pri-
seljenci na Ellis Islandu ali pri
Barge Office.

DRŽAVNI DELAVSKI
DEPARTMENT

(State Department of Labor)

BUREAU OF INDUSTRIES
AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 26
East 29th St., odprt vsaki dan od
9. ure zjutraj do 5. popoldne in
v sredo sveder od 9 do 10. ure.

POZOR ROJAKI!

Najbolj u-
spesno ma-
zilo za žele-
zne in mo-
sne, kakor tu-
di za mo-
bke in brado-
Ako se radi to-
mazilo, zra-
stelo v 6 te-
dnih, kras-
gosti in dolgi
lasje, kakor
tudi moškim
kranje brke in
brada in nebe-
do odpadali in
ne osiveli. Revmatizem, kostih ali trganje v ro-
kah, nogah in križu v 8 dneh popolnoma odpravim.
rane, opeljene, bole, ture, kraste in grinte, potne
noze, kurje oči, bradavice, ozeblino v par dneh
popolnoma odstranim. Kdor bi moja zdravila brez
uspeha rabil, mu jamčim za \$5.00. Pišite takoj po
cenik in knjižico, pošljem zastoji.

JAKOB WAHČIČ,

1092 E. 64th St., Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR.
DRŽAVAH.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-
skih posestev vseh yelesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 20tih straneh in vsaka stran je 103 pri 134 palca velika.

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega deset raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak
lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število pre-
bivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod
tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne
države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znakah in natančen naslov
in mi vam takoj odpošljimo zaželeni atlas Pri večjem
odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

NAJBOLJŠA

SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA

Prirejena za slovenski narod, s so-
delovanjem več strokovnjakov, je
založila Slovenic Publishing Co., 82
Cortlandt Street, New York, N. Y.

Cena v platnu vezani \$1.00. Rojaki v Cleveland, O. dobe
isto v podružnici Fr. Sakser, 1604 St. Clair Ave., N. E.

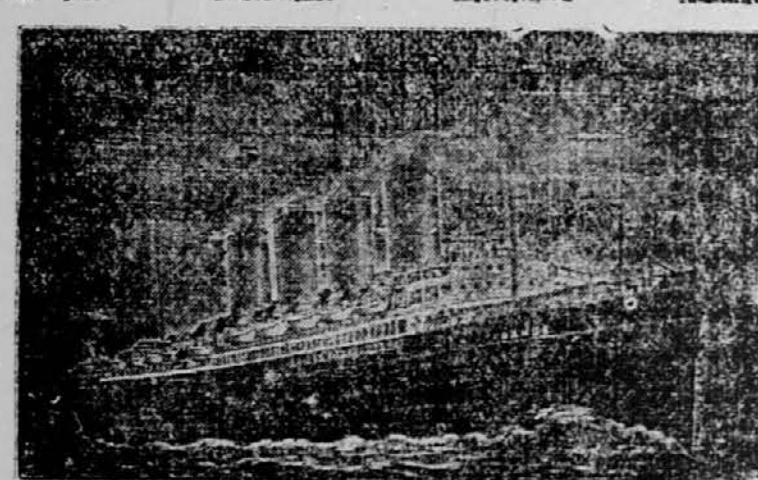
Compagnie Generale Transatlantique

(Francoska parobrodna družba.)

Direktna črta do Havre, Pariza, Svica, Inomasta in Ljubljano

Posled parniki so:

"LA SAVON" na dva vikenda "LA LORRAINE" na dva vikenda "LA FRANCE" na dva vikenda

Skupni parniki so:

"Chicago", "La Touraine", "Rochambeau" in "Niagara"

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK
corner Pearl St., Chesebrough Building.

Posledni parniki odplujejo vedno ob sredah in pristanjajo Novembra
5. N. E.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepiral, da dosepejo denarne pošiljatve
tudi sada, zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potre-
bujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom
in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj \$16.50 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.